

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-uteza 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Dualizmus.

Politikai életünket a mohácsi vész óta két kérdés, két párt uralja. Egyik párt a nemzeti királyság gondolatát igyekszik népszerűvé tenni, a másik rész a dualizmusban látja Magyarország jövő fejlődésének zálogát. E két nézet, két számban nyer kifejezést napjainkban. Jelző lett e két szám politikai életünk forgatagában. 48 vagy 67! A régi Magyarország káprázatos fénykora a 48-as eszméknek ad igazat, a modern európai alakulatok érdekszövetsége a 67 vagy legjobban mondva a dualizmus mellett szólnak. Melyik az igazi? A valóság az, hogy e két ellentétes irány egymás nélkül fenn nem állhat. A szabadságharcok fényes sorozatát a nemzeti királyság jegyében vívták meg, melyeknek gyümölcseit azonban a mérsékelt sovinizmus dualizmus szakította le. Ha nem volna hazánkban egy bizonyos mértékig higgadt, konzervatív párt, ha nem léteznék az a bizonyos aulikus urak csoportja, ha nem vallának nyílt színt a modern látókörű európai, dualisztikus alapon álló pártok, akkor minden szabadságharcunk a legtökéletesebb negatív eredménnyel végződött volna, akkor ma ott állnánk, a hol Lengyelország.

A mult tanúságai, a nemzeti harcok valamennyi eredménye egyaránt mellette szólnak egy dualisztikus alapon álló mérsékelt sovinizmusu liberális pártnak. Az mellékes, hogy milyen számot vesz alapjául programjának ez a párt, a fő az, hogy létezzék egy ilyen többség, mely a kiegyenlítés nemes feladatát gyakorolja ott, hol a nemzetnek már nincs mit vesztenie.

A most lefolyt nemzeti küzdelem igazolja nézeteim helyességét. Láttuk, hogy 67-es többség mellett egy törpe minoritás mint borította lángba az országot egy hatalmas nemzeti cél érdekében. Láttuk, hogy ez a minoritás mikor többséggé lett ugyancsak a legmerevebb sovinizmus álláspontjára helyezkedett és kiesi híjja volt, hogy egy újabb katasztrófához nem juttatta el a magyar népet, azt a magyar népet, mely természetes lelkesedő hévvel egy csapásra akart elérni mindent. A villámszerű rohanás, a hirtelen támadás és meglepetésszerű taktikai harc kudarcot vallott az ostromlott szilárdságán, kibem már nem a tűz uralkodik, hanem a konzervatív ragaszkodás a mulhoz, a higgadság, a mindenre kész dac. A kudarc óriási módon felébresztette volna a nemzetet, ha a dualisztikus alapon álló pártok nem egyezkedtek volna ki, egyrészt a

48-as párttal, mint a nemzet képviselőjével, másrészt a koronával, mint a konzervatív eszmék megszemélyesítőjével. A 67-es pártoknak tehát most is az a szerep jutott, mely osztályrészük volt a multban az aulikus uraknak, hogy egy a végső küzdelemben kimerült nemzetet ne hagyjanak tehetetlenül és a vérvesztességtől elgyengülten odaesni a korona lába elé, hogy ezzel megmentse a magyar népet továbbra is azt a nemzeti büszkeséget, mely egyedüli fegyvere volt ennek az országnak a Habsburgházzal szemben.

A dualisztikus alapon álló liberális pártok tehát nem szigorúan programu végrehajtásának kedvéért alkult politikai csoportok, hanem mindig békés kiegyenlítői egy ádázul dúló, megszakításokkal tele háborúnak.

Ezért nem lehet elképzelni a magyar parlamentben 67-es ellenzéket. A magyar nép természeténél fogva hajlik a szélsőség felé, a nemzeti nagyság gondolata ott ragyog a szegény ember lelkében is, a melegen dobogó szív nem hajolva az ész szavára romboló erővel tör folyton egy cél felé, az önálló nemzeti Magyarország felé. Ebből lehet megmagyarázni, hogy a 67-es szabadeive párt, óriási többsége dacára nem tudott uralkodni a nemzet közvéleményén.

T A R C A.

Az Élet Dalai.

Akkordok.

I.

Azt hittem, hogy már meggyógyultam
És nem leszek többé beteg.
A kórnak sápadt váza mégis,
Ijesztően elém lebeg.

Künn sűt a nap, de fénye gyenge.
Az éj — mely hosszú, végtelen —
Percrel-percre csüggeszt és fásaszt,
A tévilág könyörtelen.

II.

Álmaimban éltem; álmaimnak élek,
Álmaimban dalol bennem csak a lélek.
... Mintha az akácnak virági hullának,
És körüllem langyos szellők susognának,
Mintha tavasz volna ...

Oh mi búbájok, tündöklök ez álmok!
Odakünn a zord tél (s én tavaszban járok).

Hópihék szállongnak akácvirág helyett,
Dermesztő szél fűtyül a holt világ felett,
Bizony, bizony tél van ...

III.

Hagyd hinned Ég, hogy ifjuság vár,
A siri éjjen túl.
S hogy jobb világnak oldó zára
A hant, mely ránk borul.

Tárjafel kebled Végtelenség
Egy röpke pillanat!
Hadd látunk egyszer: mit takar el
A barna siri hant?

Asmadai.

Ahogy a Poppivánt szerezték.

Merthogy különösképpen szerezték a Poppivánt, szinte kedvem volna azt mondani, ötön. Azonban nem úgy mégsem, mert hiszen hiteles irások vannak a szerzésről, bár hiszen nem örökök *) éppen, bélyeggel, kelettel,

*) A hatvanas években az adásvételi szerződések czime „Örökadásvételi szerződés” volt, megkülönböztetésül a zálogbaadástól. Aztán a parasztember általán „levélnek” nevez minden irást, így lett lassan belőle „öröklevél”, néhol „öröglevél”, majd elmaradt a levél is, s maradt egyszerűen „örök”.

két tanuk² előttemezésével, eladó és vevő saját kezírásával, vagy keresztvonásával el látott, adóhivatalnál illetékelt szerződések. Hanem olyan irások, amik hitelesek azért, és erősek, szinte erősebbek az örököknél. Mert ha ezek egyszer kiadódnak, ezek alapján megszűnik a telekkönyvben minden előbbi állapot, új számot is kap rendszerint, új fehér lapokat vesznek elő, aztán nem marad a régiből mindössze az A) lap, a jószágtek leírása. Ami ezelőtt a B) meg C) lapon volt, megsemmisül az mind, nem tartják számon azután, kik voltak a tulajdonosai, miféle terhek voltak egyszer-másszor rátáblázva. Mindenek oismit ez a szó, árverés.

Igy szerezték a Poppivánt is. Bár hiszen másképpen hívódik ez a hegy hivatalos néven, aminek a felülete circa négyszázezer holdnyi, hogy leterítve kitenne egy kisebb-fajta vármegyét. Itt azonban Ruthénvármegyében, csak a kisebbik a két legnagyobb hegy közül, hát a lába aztán nem valami nagy helyet fog el a vármegyéből, a felülete azonban nagy, nagyon nagy, kerek négyszázezerholdnyi, mondom.

Sok családé is volt a hegy régenté, egész falu népe birtokolta, még tulajdonképpen nem is csak egy falué. És akkor a faluk népe is úgy hivta volt, azon a rendes néven

Üzletem teljesen átalakítottam és megnagyobbítva
dusan felszereltem a legdivatosabb újdonságokkal.
Kérve a n. é. közönséget azok megtekintésére.

Telefonszám 114.

Telefonszám 114.

Teljes tisztelettel:

EISLER KÁROLY

cipő és divatáru kereskedő NYIREGYHÁZÁN.

Nagy csapás ez hazánk felett. A keleti hév, a rajongó lelkesedés lehetségessé teszi a sziv politikáját és lehetetlenné az ész szavát. Pedig ki tudja? Talán dualisztikus alapon, az Ausztriával való közösség folytonosságával többet vivhattunk volna ki, mint az örökös detranizálásokkal. Most látja ezt csak be a függetlenségi párt is. most mikor bepillantott a hatalom kezelésének titkaiba és látja a ferdeségeket, melyekbe elvei és elvtelensége egyaránt sodorták. A sziv politikája győzedelmeskedett és nem tud beleilleszkedni kacagás nélkül az ész vallásába.

Egészséges állapot csak úgy jöhet létre, ha a magyarnép zöme belátja tévedését és sorsát azokra bizza, kiknek látóköre túlterjed az ország határain. kik az európai eseményeket figyelemmel kísérve módot találnak arra, hogy a magyar nemzetet ne csak, mint törzset, ismerjék meg, hanem mint fontos tényezőjét a Magyar-Osztrák nagyhatalomnak.

Kétségtelen, hogy a 67-es kiegyezés ferde magyarzatai eddig nem mint egyenrangú félt tüntették fel Magyarországot Ausztria mellett, és épen ezért helytelen a 67-es elnevezés, mert ez a szerződés, mint törvény, bizonyos mértékben alárendeltségi helyzetünket kódifikálja. Bánffy revíziója nem is annyira a 67-nek, mint közjogi alapnak kireperálását célozza, mint inkább a dualizmusban Ausztria és Magyarország aequivalentióját, egyenrangúságát.

Tény az, hogy Magyarország mint teljesen különálló állam fenn nem állhat a jelenlegi viszonyok közepette. Tény az, hogy Magyarország nélkül Ausztria conglomeratuma részeire bomlik, és ha ez az eset előáll, hazánk a német és szláv ölelő karok között valóságos hűbéri állammá süllyed. Egyedül és csakis ez a tény teszi jogossá dualisztikus alapon álló párt működését, mely kisebbség esetén valóságos nullaként szerepel.

De tovább megyek. Az önálló vám-

terület, melyhez kétségtelen és törvényes jogot a nemzetnek az 1867. XII. t.-c. 68. §. ad és — ha ugyan meg lesz 1917-ben, — csak időleges állapot lesz. Mihelyt a magyar ipar meg fog erősödni, mihelyt képes lesz arra, hogy az osztrák iparral szemben megtartsa a hazai placot, abban a perében újra elő fog állani a dualizmust egyik dokumentáló jelenség — a közös vámterület. Az osztrákok szívesen mennek bele, mid a magyar nép tisztán mezőgazdasági szempont által vezérelve lép újra át a régi állapotba. Hogy ez megtörténjék, szükség van oly dualisztikus pártra, melynek határozott programja van.

A mostani 67-es pártoknak nincs programjuk, sem céljuk, a néppárt kivételével, ez azonban nulla. Kivánni nem kívánhatnak semmit, mert hiszen a 48-as párt a bevallott célok akkora masszájával rendelkezik, hogy azokon felül újat nem találhatnak. A 67-es pártok közjogi alapja szintén nem állja meg a versenyt a függetlenségi párt ragyogó és szerte világító közjogi kátéjával. A jövőt egyedül csak úgy lehet megoldani, ha a nép értelmiségét emelve meggyőződéssel hirdetnék a dualisztikus irányt követők a maguk igazát. A bökkenő itt ám az, hogy egyetlen 67-es politikus — Bánffyt kivéve — nem hisz politikájának igazságában. Valamennyi azt tartja szem előtt, hogy az udvar a régít akarja fenntartani, tehát jövője érdekében a régihez húz.

A mostani állapot a legteljesebb mértékben ugyanaz, a mi volt 48-ban. Az akkori kabinetben is különböző árnyalatok képviselő ültek, míg a vég kifejlődés egy tisztán dualisztikus alapon álló kormányt juttatott a hatalomhoz.

Ennek be kell következni most is. A magyar néplelek — fájdalom — nagyon is alkalmas arra, hogy egy bizonyos intrazigens irány győzelmét elősegítse, azonban kijózanodás a vége minden ilyesmi kísérletnek. A sziv politikája lehet tetszetős, ragadó, azonban sohasem al-

kalmas arra, hogy komoly nemzet jövő nagyságának alapját ilyen ingadozó érzelmekre fektesse le. *Igazi céltudatos nemzeti politikát csakis dualisztikus alapon lehet elképzelni.*

Fölösleges volna a 67-eseknek heves ellenzéki álláspontot elfoglalni, mert hiszen amugy sem volna semmi kifogásolni valójuk a közjogi politika terén. Ezt tartja szem előtt Bánffy és ezért jóformán csakis a gazdasági téren mutatkozik ellenzéki szerepe. Nyugodtan várja, míg a mostani szerencsétlen kezű kormány lehetetlenné teszi önönmagát, a mi aztán egy dualisztikus alapon álló abszolút többségű liberális párt megalakulását idézi elő. Európa jelenlegi nemzetközi viszonyai különben sem kedveznek egy közjogi harenak, mert hiszen mindenütt előtérbe nyomul a gazdasági érdek, mely a szociálpolitikai alkotások egész sorozatát teszi szükségessé.

A külpolitikai helyzet, különösen pedig a balkán kérdés, a legösszintébb dualizmust, a legteljesebb egyetértést kívánja meg, mert csakis mint nagyhatalom védhetjük meg gazdasági érdekeinket, melyek a Balkánon időmultával egyre nagyobbodni fognak. Csakis mint nagyhatalom tartathatjuk fenn tekintélyünket a déli szláv államok között és egyenrangúságunkat Olaszországgal szemben.

A jövő tehát parancsolólag követeli a dualizmus fenntartását, mert a multon okulva csakis a jelenlegi viszonyok teljes kiépítése mellett alkotgatjuk meg a nemzeti királyságot, az erős Magyarországot.

F. F.

Lesz-e feltámadás?

Olyan komor, olyan borongós felettünk az ég, minő az első nagypénteken volt, amikor a napnak ábrázata elsötétült a rémes tett láttára.

A természet téli álmat alszik. Késik az ébredés, a kikelet feltámadása. Hideg.

amin az ország térképén is szerepel. Ma azonban Poppivánnak ismerik csak, néki adván neve egymagában az egész óriás hegyet, a Popp Ivánét.

Ugy, amint említettem, szinte csaknem öten. Minden törvényes formák betartása mellett is csak ravasz fondorlattal, ármányos cselekkkel, révén az ottan divatos igazgatszolgáltatásnak, telekkönyvi, polgári perrendtartásnak, s más egyebeknek. Bár hiszen, mostanában éppen, interpelláció is esett erről az országházban, és talán, ha megbir egy ország egy emberrel, vagyis, hogy a törvény a törvény csavargatóival, talán lesz is eredménye annyi, hogy több hegyet nem fognak elnevezni a szerzőik nevével. Ez azonban más ember munkája, nem is akarom én az én kis kajlanyelű fagereblyémmel előbbre huzni az igazság ezertonnás mozdonyát. Mert vagy fütve van a mozdony és akkor erős haladtában összetörné az én kicsi számszámomat, vagy fütetlen, hideg, akkor pedig tehetetlen vagyok én ahoz, hogy kiguvasszam a helyéről.

Azon kezdődik a Popp Iván szerzése, hogy ottfelé a törvénynek azt a rendelkezését, hogy a kétszáz korona értékben aluli ingatlanságot, ha mindjárt tizenöt emberé-

volna is, azok közül egynek az adósága mián ellicitálhatják, ott jogszokásképpen úgy fordították, hogy nem az ingatlan értéket nézik, alól van-e a kétszáz koronán, hanem az adóságot, amit behajtanak rajta. És be is hajtják, elárverezik az egészet, nem törődve semmit azzal, vajjon a többi ugyan élvezzet-e a kölcsönvett pénzből csak egy bálmosfözethez való juhtejet is.

Mert ott van ez a világ, ahol az emberek bálmost esznek és tengerilisztből főtt tejjel leöntött tokányt, ahol a házak fából épülnek, és eladván a portát tisztességes alkun nem bizonyos, vajjon eladták-e véle mindjárt a rajtaváló házat is. Az külön alku tárgya ugyanis, és ha az nem kélt el, akkor csak kihúzzák a négy sarokczölöpöt, darabokra szedik, vagy ha kisebb a ház, egészben is csak elviszik, egy másik portára. Fából, gerendákból van építve az egész, léczekkel szögezve azután, s a léczek közei tapasztva vékonyan valami kis sárral.

Ott, ahol minden kis háztelek után firtási joga, legelőkulcsa van a tulajdonosnak, aminek révén aztán hordhatja a fát az erdőből házi szükségre, vagy akár mennyit is, székérrel, ha tudja.

De nem tudja ám. Ott hovenek kidöntve a száz, kétszáz éves, toronymagas

bükkfák az erdőn, ott rohad el a kövecses talajon, ott vannak fent a hegyoldalon a gyönyörű, derékig érő füves rétek, telve a csaknem havasi legelő flórájának pompás illatu virágaival, azonban ember, jobban mondva kecske legyen, aki fel tud mászni, hogy egy hát fát, egy nyaláb szénát lehasson. Meredek sziklák, amiknek a tetejéről lenézni kész halál, másutt ismét eleven kövek vannak a hegyoldalon, amikre rálépve csak megindul a mőc alatt a föld, és rohan le velle, alá, a mélybe, ahonnan azután nincsen kapaszkodás, csak fel egyenest az égbe, vagy pedig alá a még mélyebb poklokra már aszerint, ahogy élt életében az ember.

Popp Iván, akinek a nevét két szóba írják, az bizonyosan a még mélyebbik helyre szándékoznék le onnan, mert nagy hegy a Poppiván aminek a nevét egy szóba kell írjam, hiszen mondtam is már egypárszor a területét, azonban könnyebb volna azt egy embernek a hátára felszedni, mint Popp Ivánnak lemosni magáról a szerzése módját.

Bár hiszen, földéhes Popp Iván ugyan keveset törődik a másvilágon lehető dolgokkal. Általán nem hiszi a Domne Zeut sem, sem a menyországot, a poklokat, az ördögöt, a papokat, nem hisz, nem lát, nem érez egyebet, csak a földet, a földszerzést, a föld

Telefon sz. 129.

Ruhadíszek és napernyők

Telefon sz. 129.

a legnagyobb választékban kaphatók

Kohn Ignácz divat- és rövidáru üzletében Nyiregyházán.

dermesztő szél nyargalász a hóval, jéggel borított térségeken, mely oly fagyasztó, mint a halál lehelete.

Midőn érezzük a Golgotha keresztjének nyomását, midőn látjuk az enyészet angyalának rettenetes győzelmét; ajkunkra toltul ama kérdés: *Lesz-e feltámadás?*

Még előttünk a koporsó, mely elnyelte a világ megváltójának szent testét. Ott látjuk a koporsóra hengerített nagy követ, ott látjuk az őrt álló katonákat, a bérencet. Halljuk a győzők örömeinek megnyilatkozását s ugyanakkor aggódva kérdezzük, lesz-e holnap feltámadás?

Igen, lesz feltámadás! A végtelen kegyelmű isten, nem hagyhatta egyszerűtlennek testét a koporsóban. Lesz feltámadás, mert a halál hatalma megtörtetett az első husvéti feltámadással. Az enyészet nem diadalmaskodhat az élet és az eszme halhatatlansága felett. Jöjj tehát feltámadás, hirdesd az életet. Jöjj, töltsd be édes, biztató reménnyel aggódó keblünket. Várjuk, epedve várjuk ama kijelentést: *Nincs itti az Úr, feltámadott!*

Tehát lesz feltámadás, ezt igazolják az első husvét örvendetes eseményei. Lesz feltámadás, ezt hirdeti hitünk meggyőződése. Midőn a keresztény világ oly jóleső erelmek között készül a husvéti feltámadáshoz, honfiúi lelkünk reménytelenül várja a nemzeti eszmék feltámadását is. Mily örvendetes volna a feltámadás ünnepe, ha a vallás és hazafiság együtt ünnepelhetne?!

Aggódva, reménytelenül látjuk ugyanis, hogy a nemzet jogos érdekeinek, annyi hazafias reménynek ujéletre való kelése, évről-évre késik. A nemzet még mindig hordozza a Golgotha terhes keresztjét. Viseli a megpróbáltatásokat. Mily áldás, mily jótétemény is volna, ha valaha reánk virradna nemzeti ügyünk feltámadásának életető napja.

Üldözött, hányatott nemzetünk teljesületlen ígéretekből táplálkozik. Remélünk, de csak azért, hogy újból, hogy ismét csalódjunk. Ez a tudat, emez elszomorító

tapasztalat, a kétségek Golgotháján járhatja a sokat szenvedett nemzetet. Ez nem élet. Ilyen körülmények között alig remélhetjük a nemzeti érdekek feltámadását.

Vannak nagyjaink, vannak vezető szerepre vállalkozott férfaink, akik győzelmet, feltámadást hirdetnek folytonosan; de azért a nemzeti jogos vágyak még mindig az önérdék, a tehetetlenség által megásott sirba van kárhozható, Nincs, aki a nagy követ elhengerítene, nincs, aki a világ szemébe mondaná: *feltámadtunk!*

Holnap, az emberek milliói, örvendezni fognak a feltámadásnak. A vallás, a hit, az igazság, az örökélet győzelmét hirdeti e napra. Hány olyan szív gyógyul meg a feltámadás vigaszából merített balzsam által, melyet az elválás vesztesége véresre sebzett? Mily nagy azoknak száma, akiket boldogít ama jóleső tudat, hogy sir nem zárhatja magába az istennel rokon lelket. A lélek, az eszme fölfelé tör és eget kér. A zsarnokság bilincsekbe verheti a testet, de az eszmét, a jó, az üdvös eszmét sem börtön, sem a sir magába nem zárhatja.

Nagy baj, hátrányos körülmény azonban, hogy sokszor a legüdvösebb, a közjó elérését célzó eszme nem talál meghallgatásra. Innen van, hogy a nemzeti ügyek feltámadása késik, mint az idei kikelet. Ha a nemzet képes volna különbséget tenni a jó és rossz között; ha az embert az embertől, a hazafit a nem hazafitól meg tudná választani, akkor nemcsak a vallásnak, de a nemzet ügyeinek is volna feltámadása, boldogító, örvendetes husvétja.

Jer feltámadásnak magasztos ünnepe és hirdesd a hívő világnak, hogy az emberiség legnagyobb jóltevője, az Üdvözítő feltámadott. Jer, hirdesd, hogy a rövid siri álmokra az öröklét következik. Igen, a husvéti feltámadásból megtanuljuk még azt is, hogy a vallás és szabadság igéi rokonok. Megtanuljuk, hogy csak a vallásos és szabad nép örülhet igazán a feltámadás áldásainak.

Jer magasztos ünnep és taníts meg mindnyájunkat hinni, bizni. Taníts meg édes hazánkat igazán, önzetlenül szeretni, mert csak így lehet boldogító a mi ünnep-
lésünk. Ilyen erelmek között várjuk amaz örvendetes kijelentést, hogy az üdvözítő feltámadott és él s általa mi is élünk!

A József Királyi Herczeg Szanatórium nyiregyházi bizottságának megalakulásáról.

A József Királyi Herczeg Szanatórium egyike a legnemesebb törekvésű emberbaráti egyesületeknek. Célját röviden jelöli meg: küzdeni korunk legnagyobb betegsége, a tüdővész ellen.

E pár szóban nem csak a teljes programot látjuk meg, de keresés nélkül megtaláljuk benne a szociális törekvések legnemesebbjét: segíteni a betegség által munka — s keresetképtelenné vált, s e miatt szükségben szenvedő felebarátainkon, — **megmenteni** őket az életnek, nem csak, de családjaiknak is. Ugyanis téves és tudományosan megcáfolt állítás az, mintha a jelentkező, már felismert tüdővész gyógyíthatatlan volna. Korán alkalmazott segítséggel még megmenthetjük embertársunkat, kit különben a sorvasztó kór előbb vagy utóbb, de kiragadna családjá köréből, kitéve azt a nyomornak, a küzdelemnek, sőt legtöbbször ott hagyva közöttük az erősen kifejtett ragály csiréit is.

E nemes cél elérése érdekében minden utat s módot felhasznál az egyesület.

Elsőben népszerű röpiratok szétosztása által igyekszik bevinni a nép közé a védekezés szükségességének s eredményességének tudatát. Tanácsokat ad ezekben a betegség pusztításainak enyhítésére. Gondja van arra, hogy a betegeket a családban kikutassa, a családi körből gyógyítók házaiba vonja. Küzd az alkoholizmus ellen, mint amely egyik oka a tüdőbetegség terjedésének.

Kiterjed gondossága a népesség szegényebb köreiben a lakásviszonyok javítására. Gyógysegélyeket ad, a gyógyítóháza elhelyezett betegek családját segíti, szóval a betegséget gyógyítani s az annak nyomában keletkezett nyomort enyhíteni törekszik.

E szép célt azonban csak a társadalom tehetősebb tagjainak segítségével, azok érdeklődése és pártfogása mellett lehet elérni.

nek nagy, véghetetlen, fékevesztett szeretetét. Annak a kövecses, erdőborította, vízmosásokkal teli földnek, amikkel borítva van egyébként a Poppiván is, bár hiszen, amint kezdi, tisztességes formájú földet farag abból magának Popp Iván.

Azonban én Poppiván megszerzéséről akarok beszélni, ami ilyenféleképpen történik.

Popp Ivánnak pénze van. Nem sok pénze, kevés és sopánkodva, nehezen adja ki a kezéből, sőt legtöbbször nem is maga adja, neki nincsen, szegény ő, tenger pénz hever a Poppivánban, ami azonban nem jövedelmez semmit. Van azonban embere, itt is, ott is, minden járásbírószék helyén, embereknek mondom őket, mert sajnálom tőlük a fiiskális nevet, bár hiszen ember nevet is ritkán érdemelnek, kutyák inkább, fizetett véredek, akik a Popp Iván keze ügyébe szedik össze a földes parasztokat, hogy éléhezze alólluk a földet.

Egynek szénája termett kevés a nyáron, a másiknak bálmosba való málélisztje nincsen, valamelyik talán kidólt házozslopát akarná ujjal cserélni, fa van, azonban ember is kell, aki kifaragja, s ő talán nyomorék. Bár hiszen közönségesebb dolgokra is kell pénz, itatra, amit szintén fogyasztanak a rut-

hének, mócok nagyon. Hát kapnak. Sokat nem, az fölösleges befektetés volna, csak annyit éppen, hogy valahogy a rövid lejáratkor ki ne tudják fizetni.

Akkor aztán jöhet a végrehajtás. Jönnek az ... emberek, fiiskálisok? Jönnek a Popp Iván koppói. És licitálnak a földre, az egészre, vagy a kisházra, ami tulajdonképpen több emberé is, licitálnak, egyedül azonban, ott nincsenek hiénák, ott csak egy hiéna van egy-egy árverésen, a Popp Iván küldöttje. És megveszi a földet, nem feleáron, az sok. Annyiért, amiből az árverési jegyzőkönyv bélyege is ritkán telik ki. Igen. Leütik rá a dobót, mint teszamazt a multkorában egy tizenégy családból álló familia egyetlen tagjának az adósságába dobra ütöttek egy 1300, szóval is megmondom, egyezerháromszáz holdas birtokot, 1, szóval is megmondva itt is, egy koronáért.

Egy irnok vette meg, valami ügyvéd irnok. A falubeliek nem is tudtak róla. Csak amikor már az irás is kijött a bírónak, hogy így történt a dolog, értesítse akiket illet.

A bíró, erős, hatalmas szál ruthén ember, józan, tiszta észjárással, egyszerű paraszteszé-
vel mégis csak elszörnyülködött rajta egyszerű szavakkal, azonban a hivatalos formát betartva rendesen, utóajánlati kérvényt adott be,

uj árverés iránt. Hogy megvehessék inkább maguk a tulajdonosok, becsatolt hozzá bánatpénzt, az eredeti kikiáltási ár kivánt százalékát. Ami maga sokszorosan több volt az elért árverési egy korona vételárnál.

Azonban a Popp Iván kezei hosszuk. És az ujjai is, és sikosak, hajlékonyak, puhák, mint a kigyó teste.

Várta a bíró, a viski bíró, kifelé az irásokat, az új árverés határnapjáról. Azonban a bíró is ember, parasztember, szántóvető tehát. Földje van neki is, amit ugyan ki munkál meg, ha ő nem. Szántani indult egyszer, kint a falu határában találkozott éppen a végrehajtóval, és még egy ember volt vele, urforma ember. Köszöntötte őket a bíró, illendően, aztán meg is kérdezte, vajh visszamenjen-e, lessz-e szükség rája?

— Nincs, nincs, frátye, csak végezzé a szántást, használja ki a jó időt, — mond csak ugy az üléből lefelé a végrehajtó.

A bíró ment, aztán másnap csak mondják neki, hogy licitálás volt megint, újra csak megvette ugyanazt a földet megint csak a Popp Iván embere, bár hiszen ez már másik volt, nem is többért, mindössze is csak egyetlen koronáért megint. Ami testvérek között is megért tizezer pengőt.

A viski bíró ugyan hiába ment ez ellen

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszerár-
ban. — Ára tívegenkint 4.— korona.

Mert hiszen az egyesület segítő kezére legnagyobb részben szegény sorsban küzdő embertársainknak van szüksége. Míg a vagyonosabb, jobb módú embereknek kezében az anyagi eszköz a veszedelmes kór terjedésének elfojtására, addig a vagyontalan, szegénysorsú nép embertársainak segítsége nélkül a kór áldozatává lesz.

Ezt megakadályozni kötelessége a társadalom tehetősebb osztályainak.

E kötelességérzet hozta össze József kir. herceg védnöksége alatt a nevéről elnevezett szanatórium egyesületet Budapesten.

Nemes célját az ország városai és községeiben szanatóriumi bizottságok alakítása által igyekeznek elérni. — Mint a központ segítő kezei működnek e bizottságok s kiterjesztve figyelmüket területük minden részébe, fejtik ki áldásos működésüket.

Örömmel üdvözljük tehát a József kir. herceg szanatóriumnak Nyiregyházán március 8-án megalakult bizottságát, mely tisztikarát a következőkben választotta meg:

Elnök: gróf Vay Gáborné.

Társelnök: dr. Kovács Elekne.

Alelnökök: Geduly Henrikne és Burger Pálné.

Orvos: dr. Mikecz Miklós.

Pénztárnok: Ruzsonyi Pál.

Ellenőr: dr. Fráter Ernő.

Jegyző: Trak Géza.

A bizottsági tagok száma napról-napra mindjobban növekszik, s így minden biztosíték meg van ahhoz, hogy városunk szanatóriumi bizottsága minél eredményesebb működést lesz képes kifejteni szenvedő embertársaink megmentésében, nyomorának enyhítésében.

Isten áldása legyen működésén.

Pénteki levél.

Ecclesia praesident.

Renoválni készülnek a lutheranus templomot. Idestova két esztendeje már hogy elhatározták, annyi ideje annak is, hogy gyűjtenek rá.

Lassan megyen a dolog, nehezen gyűl a pénz, és azt hiszem nagyon sokáig fogunk még azokban a szűk, rozoga padokban ülni, azok alatt a foltos meszelésű falak alatt.

Am hiszen várunk erre szívesen. Várunk, ha egyébként nem, hát kénytelenségből, ismervén az egyház anyagi viszonyait, hogy

tényleg nem áldozhat harmincz-negyvenezer koronát ha egyszer nincsen.

Vannak azonban a templom olyan javítani valók, amiknek költsége nem ilyen óriási, s amikkel nem is lehet megvárni a teljes renoválást.

A lépcsőket értem. Olyan kopott lépcsők vannak a templom körül, hogy azokon már igazán életveszélyes a járás, kivált sikos időben. Nem lehetne legalább a napszállati kapuhoz vezető három lépcsőt újjal fölcserélni, mielőtt a templom egész ujításához fognának? Ha nincsen rá más alap, tudommal a rács ajándékozója annak főtartására alapítványt is tett. Nem tudom, a rácshez tartozik-e a lépcsőzet, de ha nem tartoznék is, akkor is lehetne talán annak az alapítványnak azóta felgyűlt kamataiból új lépcsőket csináltatni.

Es még valamit. Bent a templomban mindjárt a főkapu mellett, vannak olyan dolgok, amiknek ott igazán semmiképpen nincs helye. A Ns kovács és kerékgyártó czéh artikulusi ládjának nevezett öreg, szuette kis asztalkának sem, bárhiszen annak még van valamelyes ereklje szorú színezete. Mit keresnek azonban ott a seprők, szétszáradt dézsák, ócska rácsajtók, pókhálós hang kötelek, letöredezett díszítések? A templom szomszédságában van az egyháznak nagyon sok épülete. Nem akadna azokban egy fészter vagy szin, vagy akárminében nevezendő helyiség ahol ezek a takarítószerszámok és törött lomok elférnének?

Ami templom, legyen templom és ne szerszámokamara.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő úr!

A „Szabolcs“ március 16-iki számában „Pócspetrii ügyek“ címe alatt megjelent közlemény készlet bennünket arra, hogy b. lapjában alábbi sorainknak közzétételére felkérjük.

Alulírt előjárók által 1906. január 22-én kelt községi bizonylat az innen más lelkészi állásra pályázó Holló Mihály kérésére lett kiállítva. Az abban foglalt adatok, ha talán kissé tulszínezve is, valók.

A Lépy József által történt állítólagos bujtogatáshoz semmi közünk; de az igazság érdekében kötelességszerűleg nyilatkozatjuk ki, hogy a lelkész és a hitközségi tagok között felmerült ellentéthez a szocializmusnak

panaszra már akkor, ott volt a vétiven az a saját kezéirása, hogy átvette az értesítést az új árverésről. Hogy nem ő írta alá, azt ugyan ki hiszi el a viski bírónak?

Azóta aztán nem is avatkozik a Popp Ivánok dolgába senki. Vihetik szerte a vármegyén, amint nekik jól esik.

Az a darab föld csaknem utolja volt a Poppivánnak, mindössze is egy malom, egy jójárású vizimalom ütötte meg a szemét Popp Ivánnak. Ami a földjével is beleesett az övébe ékformán, szögletre, de meg hát csak rontotta is formán a gőzmalomnak a keresztjét. Valahogy finomabbban, talán edesebbre örte a vizimolnár a bálmoslisztet, mint a Popp Iván téglafalu, erős nagy gőzmalma.

Lemegyén hát Popp Iván a malmoshoz, alkuba áll véle a malmára. Azonban kenyere, szerszáma, apáról, nagyapáról szállott mestersege a molnárnak a kis vízi kalitka, nem eladó. Semmi pénzt.

Nem? No jó. Ide adod, amennyiből az épület költsége sem telik ki, mond magában Popp Iván, és hamarosan, alig telik egy hét, vagy kettő is belé, emberek, bizottságnak neveződő emberek, mérnökök, szakértők jönnek, vizsgálják a vizet, a sebes járású kis hegyi patakat. Ami fut keresztül a falun és hajtja nagy klattogással a vizimolnár apró kis

malmának kerekeit, hogy száll a víz ezüstszin párája fölött aranykőbe verődve föl a kukoriczaliszt, gyöngye aranyhimmel hintve teli az egész környéket.

Békességes, kicsi patak, csak fut le magának a sziklák között, mióta csak ember emlékezik, mindig. Azonban konstatálják a szakértők teljes hivatalos komolysággal, hogy veszedelmes, falukidérítő víz az, ha megdagad egyszer tavaszolvadáskor, elönti a falut, elhordja apró kis faházait, rendre.

Hogy ezer esztendeje sohasem vitte el, az meglehet. Azonban így a fekvése, úgy a folyása, amugy a mellékágai, amik beleömlenek summasummárium, végeredményképpen elgátolják a patakot jóval a falu határa fölött, és vezetnek onnan, le Poppiván másik oldalán. A vizimalom kerekei kimaradnak a sekélyesedő vízből, aztán hamarosan a sárga fővény arany szín szemeit kavarja föl a szél, mintha azzal akarná pótolni a bálmosnak való arany színű, édes málélisztet.

Hogy azután mit ér egy vizimalom viz nélkül, azt Popp Iván tudja legjobban, akihez már akkor hiába is megyen kinálni a molnár.

— Igazán nem adhatok érte többet frátye, nyolczszáz koronánál. Hiszen éppen csak a faragást fizethetem meg, bár az is kopott már, fám van elég, s mennyibe kerül még,

semmi köze sincs, amit eléggé igazol azon körülmény, hogy az arató földmunkások aratási szerződéseiket úgy a helybeli, mint a szomszédbeli bérgazdaságban megkötötték.

Egyebekben hazafias tisztelettel vagyunk Pócspetriben. 1907. március 22.

Füzesséry József

jegyző.

Som János

bíró.

HIREK.

Megyegyülés.

Szabolcsvármegye törvényhatósága folyó hó 23-án rendkívüli közgyűlést tartott és tárgyalta az alkotmánybiztosítékokra vonatkozó javaslatokat. Bory Béla indítványt tett az önálló nemzeti bank és önálló vámterület mellett való állásfoglalásra. A rövid lejáratú vám-szerződést ajánlja, mert csak így lehet iparunk jövőjét biztosítani. A megyei pénztárak visszaállítását, a királyi biztosi intézmény eltörlését, a főispáni hatáskör megszorítását kívánja. A kormány iránt bizalommal viselkedik és hiszi, hogy megtalálja a módot arra nézve, hogy az alkotmánybiztosítékai törvénybe iktattassanak.

Kállay Tamás indítványára kimondták, hogy a Bory Béla által javasolt felirat ne a kormányhoz, hanem az országgyűléshez intéztesse. Somogyvármegyének a kormány iránti bizalom szavazására vonatkozó köriratát partolja és hasonló határozat hozatalát kéri. Az indítványt Mikecz Dezső és Kovács István hozzászólása után elfogadták.

Dombrád—Kisvárdá és Nyírmada között létesítendő vasut ügyét tárgyalták ezt követően. Kisvárdá 250,000 koronát szavazott meg. Legelőször Kovács Elek szólott a tárgyhöz és utalva a debreczeni kereskedelmi kamara által elfogadott vasutépítési programra, a létesítés elhalasztását, illetve a hozzájárulási összeg megtagadását javasolta. Hrabovszky Guidó kimutatta, hogy mennyire szükséges a vasutnak azonnal való megépítése. Helytelenítette, hogy Kovács Elek felszólal, aki a Nyiregyházavidéki kisvasutaknak az alelnöke lévén, elfogulatlan bírálatot mondani nem tud. Kovács hozza fel a vasutjára vonatkozó aggályait az igazgatósági gyűlésen és nem a törvényhatóság közgyűlésén. Kovács kijelentette, hogy a kérdésben a Nyiregyházavidéki kisvasutak érdekelve nincsenek. Szótöbbséggel a hozzájárulási összeget megadták.

mig fölhozatom a felső földemre ahová azok a gazember szakértők elgátolták a patakat.

Nem is nyugszik bele Popp Iván sokáig a szakértők íteletébe, megyen a városra maga, hozat ki másokat, ujakat, mérnek azok megint földet is kóstolnak, járnak-kelnek a két patakmeder között. S kisütik végtére, hogy de bizony jó helyen volt a régi patak, nem lesz abból a falunak semmi bántódása, s átvágván odafönt a gátat, visszaeresztik a régi mederbe s egy hét alatt vigan zakatol megint a kis malom, örök a málét, azonban most már Popp Iván vámolja.

Igy mennek az ügyek rufhénvármegyében, éppen is, ehez hasonlóképpen is. Némelyik embert Popp Ivánnak hívnak, másikat másképpen. Azonban mindegy az nagyon, a szerzés módja ez, ha a szerzők személyében volna is változás.

A nép pedig? Akik alól kihuzzák a földet? Hogy türi ezt?

Ez az a nép, amelyik összeszed egy-néhány toronymagas bükkfát, kiválogatnak egy-egy emberkarnyi vastagságú fiatal, megfogja csavarokkal négy-négy ember a kétvégén, tűz felett fonyasztva csavarják meg guzsának, hogy erősebb az minden láncznál, kenderkócz kötélnél.

Ezzel kötik együvé a szálfacat, aztán

Legujabb tavaszi férfi kelmék.

Kreisler Simon

Nyiregyházán.

Ajánlja dúsválasztéku menyasszonyi kelengyéit, vászon, szőnyeg, férfi és női fehérneműek áruházát. A torontáli szőnyeggyár egyedüli elárusítóhelye. Besztercebányai pokróczok nagy választékban kaphatók.

Telefon szám 138.

A nyiracsádi szolgabírói állás rendszerezésével járó költségeket folyósították és a kuruc Vay Ádám temetési költségére vonatkozó előbbeni határozatot fenntartották.

Megbiztatás. A belügyminiszter értesítette alispánunkat, hogy az anyakönyvi legfőbb felügyelet gyakorlásával Dumbrava László min. titkárt továbbra is megbizta.

Nekrológ. Társadalmi életünk egyik kiváló tagját és b. családját súlyos gyász érte. Eckerdt Elek kir. tanácsos, pénzügyigazgató anyósa, özv. Vértessy Ferencné szül. Gabony Józsa e hó 27-én elhunyt. A mély fájdalomtól megtört család a következő gyászjelentést adta ki felejtethetetlen halottjáról: Bánatos szívvel jelentjük a többi atyafiság nevében is, hogy édes Anyánk, illetőleg Anyósunk és Nagyanyánk özv. Vértessy Ferencné szül. Gabony Józsa áldásos életének 85-ik évében Nyiregyházán 1907. évi március hó 27-én, az Urban örökre lehunyta szemeit. Hült tetemét Nyiregyházán 1907. évi március hó 28-án, d. u. 3 órakor fogják a Vasuti-utca 4. számú házban beszentelni és 1 nappal később Balassagyarmaton a családi sirban a római katolikus vallás szertartásával eltemetni. Az engesztelő sz. miseáldozat Nyiregyházán, a róm. kath. templomban 1907. évi április hó 28-án reggeli 9 órakor lesz. Nyiregyháza, 1907. március hó 27. Teteme nyugodjék békével, lelkének pedig fényeskedjék az örök világosság! Vértessy X. Ferenc, Eckerdt Elekné szül. Vértessy Laura gyermekei. Eckerdt Elek veje. Vértessy X. Ferencné szül. Kmetty Irén menyje. Eckerdt Laura, Eckerdt Irén, Eckerdt Ilonka, Eckerdt Lajos, ifj. Eckerdt Elek. Eckerdt Bözsike, Vértessy Gyurka, Vértessy Ferkó unokái.

A nyiregyházi ág. h. ev. Templom-egyesület márc. 25-én, a templomi alapkő letételének évfordulóján, az istentisztelet keretében tartotta 3-ik évi közgyűlését. A hívek ez alkalommal nagy számmal jelentek meg, úgy, hogy a hatalmas templomot egészen betöltötték. A gyülekezeti ének elhangzása után Paulik János lelkész, az egyolt megteremtője és buzgó elnöke, az oltár előtt felséges imát mondott, majd az oltár előtt készített emelvényre lépett, s az istentisztelet közönségével közgyűléssé alakulván át, előterjesztette a Templom-egyesületnek 1906-ik évi működéséről szóló jelentését. A jelentésben mesteri képét adta a végzett munkának s a jövő feladatának. E tekintetben szolgáljanak tájékoztatásul a következő adatok. Az egyesület pénztárosának: Paulik Jánosné urnőnek jelentése szerint aláírt a Templom-egyesület céljaira 2460 egyháztag, illetve házaspár; ezek között van mintegy 130 olyan, aki 50 koronát, vagy annál nagyobb összeget írt alá. A legnagyobb adomány 1000 korona, azután 500, 400, 300, 240, 200, 100 koronás adományok következnek. Be van fizetve eddig 18772 kor., ez a már régebbi „oltári alappal” együtt a 21000 koronát meghaladja. Kinn van még az aláírt összegekből vagy 6—7 ezer korona. A befizetett összegek a szükséges

50 ezer korona előteremtéséig takarékpénztárilag kezeltenek, mert Paulik János elnöknek igen helyes elve, hogy kölcsönre az egyesület ne dolgozzék. De bár az eddig befizetett összegek bizalmat keltenek az egyesület életképessége felől, mindamellett — mint az elnöki jelentés mondja — a hívek áldozatkészsége a templommal szemben még nem hatott elég mélyre, azért az elnöki jelentés további kitartó munkásságot sürget. Hiszen 15 ezer a nyiregyházi evang. híveknek a száma s mindaddig csak 2500 lélekben keltezt visszhangot a templom kiáltó szüksége. Kell, hogy minden öntudatos evangélikus keresztyén lélek lelkesedéssel hozza meg önkénytelen, bár fillérnyi adóját, amelylyel az istenházának tartozik. E végre több eszmét terjesztett elő az elnöki jelentés, legfőképpen a rendes és pártoló tagok szervezését, akiknek rendes évi tagsági díjaiból lehet várni a hiányzó összeg előteremtését. A sátoros ünnepeken vagy havonként fizetendő összegeket kerületeként fogják beszélni az egyesület buzgó nőtagjai, ép úgy, amint ezt a társulás nagy mestereinél, a németeknél láthatni. Ez a szerv lesz talán alapja és kiinduló pontja a hívek ama belső érintkezésének és nemes versenyének, a mely annyi áldást terem a németországi evangélikusoknál. Talán ezzel fog megindulni azon érintkezés a hívek között, amelyből emberbaráti és keresztyén társadalmi intézmények fakadnak, s melylyel a nyiregyházi Templom-egyesület méltán sorakoznék az evangélikus egyház egyéb áldásos tevékenységű intézményei mellé. A jelentést Geduly Henrik lelkész és Májerszky Béla egyházfelügyelő elismerő szavai után nagy elismeréssel vette tudomásul a közgyűlés s az elnöknek minden javaslatát egyhangulag elfogadta. Azután a folyó ügyek elintézésére került a sor. Májerszky Béláné az egyesület nőelnöke családi körülményeire való tekintettel kénytelen volt lemondani a nőelnöki állásról. Helyére a kijelölt bizottság javaslata alapján özv. Kovách Geróné választott meg. Az elhalt választmányi tagoknak, özv. Szophó Alfrédnének, özv. Barzó Jánosnének, Pauluss Mártonnének emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktattatta, s helyükbe új tagokat választott. Végül elhatározta a közgyűlés, hogy az elnöki jelentést az adakozók névsorával együtt kinyomatja, s a szükséges tennivalók elintézését az elnökségre és a választmányra bízta. D. R.

Választás. A helybeli izr. statusquo hitközség f. hó 24-én Führer Mihályt alelnökké választotta meg. Az új alelnök eddig is tevékeny tagja volt egyházának és köztisztviselőben áll.

Fürediék hangversenye. Ma egy hete ritka élvezetben volt része Nyiregyháza város zeneértő közönségének. A Korona dísztermében a Füredi testvérek tartották hangversenyüket. Jámbor Jenő vonósnégyesével Füredi József, Sándor Henrik és Samu arattak viharos tapsokat. Bach Áriáját és Propper Tarantelláját Füredi Samu hegedül adta elő,

akár a víz hajította el, akár esésről zuhannak alá, mintha a szárazon volnának.

Néha azután hidláb akad közbül, sziklák nem igen, hidlábak azonban, czölöpök vagy kőoszlopok néhutt. Akkor aztán, silány kormányával erőlködik a tutajos, irányít, kitér, a lomha, idomtalan alkotmány azonban, ott a rohanó víz vad játéka között, ugyan keveset ügyel a kormányra, megy, rohan, vág egyenesen neki a hidlábnak és egy pár másodperc múlva legföllebb a roncsok mutatják a hid helyét, a tutaj ezer darabra vágódva reng tovább a vizen, szalmaszálként szakadva szét a bükkfaguzs. Az ember, aki rajta ült, az elkészült az imádságával gyorsan, amint látta közeledni a hidat.

Hát ilyen hidlábnak nézik aztán az emberek Ivánt is, Popp Ivánt, akit a Domne Zeu, vagy Velki Bog adott az emberek életutájának az útjába, amin aztán hogy szilokká forgácsolódik egy-egy kicsi ruthén paraszt vagyona, arról talán számol valamikor a Velki Bognak valamelyik sáfárja, talán nem is.

Hiszen annak a világon sok egyéb dolga is lehet, mint földéhes Popp Ivánokkal, apró, szegény ruthén néppel bajlódni.

Székely Márton.

melyet zongorán Benkő Miksa zongoraművész kísért. A két hangszer remekül vágott össze és a szereplők játéka nagy tetszéssel találkozott. Wicouze temps D-dur concertjében Füredi Sándor csillogtatta nagy tudását. Hegedűjátékát hasonló művészettel Benkő Miksa kísért. Mendelsohn D-moll zongorahármasában a remek összejátszást csodáltuk meg, melyhez hasonló még nem volt hallható a Korona termeiben. Befejezésül Beethoven vonóshármasát Füredi Sándor, József és Samu játszotta el. Mondhatjuk, hogy önmagukat multák felül, melyet viharos tapsal honorált a hálás közönség.

Színészeink jönnek. Zilahy Gyula debreceni színtársulata a szokásos havi átrándulás téli utolsó ciklusára április hó 3 4 és 5-ére jön át. Zilahy pár és kitűnő társulata Nyiregyházán a legnagyobb szeretetnek örvend. Nem csak mint művészek, de mint társadalmi életünk kedvencei ők. Egytől egytől, a művészpár igazgatótól az egész társulatot közbezsülés és szeretet veszi körül. Április hóban a dráma és vigjáték személynét jön át. Színre kerül: „A nőuralom” vigjáték Szigligetitől. „Dolila.” Színmű Sardou Viktortól és az „Egér” vigjáték. Mindhárom híres mű a Nemzetiszínház állandó műsor-darabja.

Népgyűlés. A nyiregyházi függetlenségi párt, karöltve az ipartestülettel, vasárnap délelőtt népgyűlést tartott. Májerszky Béla megnyitó beszédjében elnökül Somogyi Gyulát és Stoller Ferenczet ajánlotta, amit el is fogadtak. Somogyi jegyzőül dr. Vietoriszt Istvánt hozta javaslatba, melynek elfogadása után ismertette, hogy azért hívták össze a népgyűlést, mert a kormány most tárgyalja a kiegyezést és szükségesnek látják, hogy Nyiregyháza város közönsége is kifejezést adjon nézetének. Utána dr. Szabó László emelkedett szólásra. Hosszu beszédben ismertette a helyzetet. Magyarországot és Ausztriát olyan két portához hasonlította amelyek között nincs vámsorompó nincs kerítés s így az igyekvő gazda vagyónkáját, a másik elhordhatja. A bank kérdés pedig olyan, mint a közös kassza, nincs benne köszönet. Az elfogadásra ajánlott és egyhangulag elfogadott javaslat így szól. „A nyiregyházi függetlenségi és 48-as párt, valamint a nyiregyházi ipartestület együttes meghívása alapján ma megtartott népgyűlés egyértelmű s egyérmű határozataként ezennel kinyilatkoztatja: hogy a jelenlegi magyar kormány megalkuvást kizáró hazafisága iránt teljes bizalommal viseltetik; — az osztrákok jogtalan és törvénytelen túlköveteléseiivel szemben azonban szükségesnek tartja a leg-határozottabban manifestálni azt is: miszerint a magyar önálló nemzeti banknak már az 1911-ik évtől és a teljesen önálló magyar vámterületnek legkésőbb az 1917-ik évtől létesítését, a jelenlegi puotának lehető leszállítását, alkotmányunk biztosítékainak mielőbb törvénybe iktatását és az 1917-ik éven tul terjedő időre mindenben a magyar nemzet teljesen szabad, független intézkedési jogának biztosítását semmi körülmények között és semmiféle ellenértékére fel nem adható magyar nemzeti abszolút jognak és közkincsnek megóvni kívánja. — A határozati javaslatot a közönség nagy lelkesedéssel elfogadta és azt Wekerle miniszterelnöknek, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek, a magyar országgyűlésnek és Mezők László országgy. képviselőnek, igazságügyi államtitkárnak megküldte. Evvel a népgyűlés véget ért.

A nyiregyházi „Pool-Cedek” izr. segélyző egyolt f. évi április hó 1-én a statusquo izr. hitközség tanácsstermében választó közgyűlést tart, melyen alelnököt, pénztárost, ellenőrt és 21 választmányi tagot választ. A választás d. e. 8 órakor veszi kezdetét s titkos szavazás útján szavazó-jegy által történik, melyek d. e. 12 óráig fogadtnak el s csakis személyesen a választási bizottság elnökének adhatók át. (Alapsz. 44. §.)

Pályázat. A kisvárdai kir. adóhivatalnál ellenőri, a nyiregyházi pénzügyigazgatóságnál pedig járási számvevői állás üresedett meg. A részletes feltételek a pénzügyigazgatóságnál tudhatók meg.

Gyűlés. A szabolcsi agrár takarékpénztár jövő hó 6-án alakuló gyűlést tart. Tárgyszorozata hirdetési rovatunkban olvasható.

oda fönn, ahol a Tisza ered, ahol még csak lábbal is megjárható erecske, medencét vájtak ki, régi időkben még, majd egy kilométer átmérővel. Elgátolják aztán a víz alsó folyását a medence alatt, kivonszolják oda a tutajokat. Beviszik a medencefenékre, ami szintén száraz akkoriban, aztán úgy a vízfolyás irányában sorra állogatják. Mikor megtelik a víz, dagadozva emelgeti a tutajokat, akkor megnyitván a gátat, megindulnak a rohanó víz hátán, le, aláfelé. Szédülötes, rettenetes gyorsasággal futnak alá így a kis eren, gyorsabban mint a gőzvonat. Hogy néhol, fizikusok által megbámult csodaképpen, valósággal elhajítja a hátáról a víz a tutajokat, messzi előre lóditva őket, s aztán úgy fut megint utánuk, fölkapja ismét, s vízi rohanást. Így labdázik velük, a tutajokkal, és a tutajokon emberek vannak, egész családok néha. Essések jönnek közben, tizenöt, husz méter magas essések, ahol zugva rohan alá a szikláról a víz, s a tutaj repül a hátán, hogy én nem is tudom, miért szereti a Domne Zeu olyan nagyon ezt a népet, hogy ennyi veszély között, ilyen életre, mégis megőrzi őket. S az emberek olyan egykedvűen ülnek vagy állanak is,

Dalgyuleti közgyűlés. A „Nyiregyházi Dalgyulek”, a folyó évi március hó 21-én megtartott választmányi gyűlés határozat alapján évi rendes közgyűlést tart folyó évi április hó 7-én d. e. 11 órakor a városháza dísztermében, melyre az összes működő, pártoló, alapító és tiszteletigazgatók hazafias tisztelettel meghívottnak. A közgyűlés tárgyai: 1. Megnyitó. 2. Titkári évi jelentés. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése a pénztár állapotáról. 4. Az 1907. évi költség-előirányzat bemutatása. 5. Alapszabályok módosításának ügye. 6. Esetleges indítványok tárgyalása. Nyiregyháza, 1907. március 21-én. Dr. Prok Gyula elnök és Fazekas János titkár.

Nagy idők tanuja. Id. Markó Mihály 48-as honvéd szakaszvezető, az ág. ev. egyház 40 éven át volt presbytere f. hó 23-án 78 éves korában városunkban elhalt.

A kisvasut igazgatósága tegnapielőtt tárgyalta a nyári menetrendet. A sóstóra 14 motort indítanak és ugyanannyi jön vissza. Dombrád felé rendszeresen 4 vonat megy, heti vásárok napjára azonban külön vonatot is rendszeresítenek. A Sóstóra tehát 18, illetve 19-szer lehet naponta menni és ugyanannyiszor jönni. A díjakat 20 fillérről 24 fillérré emelték. A közönséget nem terhelték túl a díjemeléssel, de a kalauzok teendőjét a pénzváltások által nagyon megszorították. A külön helyi menetek megszüntetésével az új menetrendet május 1-én léptetik életbe.

Kisvárdaiak az önálló vámterületért. A kisvárdaiak is foglalkoztak a mai áldatlan helyzettel és felemelték szavukat az önálló vámterület érdekében. Az ipartestület által hétfőre összehívott nagygyűlés a következő kérvényt fogadta el és terjesztette fel a képviselőházhoz: „A törvényhozás az önálló vámterületet 1917 január elsejével ténylegesen léptesse életbe, a vámsorompókat állítsa föl. 1910 január 1-én túl a közös jegybank intézményét semmi szín alatt fenn ne tartsa, hanem az önálló magyar nemzeti bankot léptesse életbe. Készpénzfizetések fölvételére a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg, miután ennek semmi gátló akadálya nincs. A kvóta semmi körülmények között föl ne emeltesse. 1917 január elsején túl terjedő időre még az önálló vámterület alapján sem kössék egyezség az osztrák kormányval.”

A nyiregyházi Gazdaszövetség 1907. évi április hó 1-én az ipartestület dísztermében saját pénztára javára zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj személyenként 1 kor. 20 fillér. Családjegy 5 korona. Kezdeté este 6 órakor.

Hazafelé. Hirt kaptunk Odebergből, a mely ennek az országnak tömérdek keserősége között valóban olyan, mint valami derűs, reményt fakasztó nap sugar. Azt írják, hogy nagy sürgés-forgás volt ott szerdán éjszaka. Egyre-másra robogtak be a vonatok az osztrák-poros határállomásra, sziníg megrakva utassal, javarészt magyarral, ezuttal azonban nem Bréma és Hamburg irányában, hanem éppen ellenkezően, a két német kikötőből elindulva, keresztül rohanva ezer és ezer kilométeren hazafelé. Ezernyolcszáz magyar ember tért vissza Amerikából, nem egyenként, hanem tömörülve, öt különvonaton. A visszaérkezettek között 179 szabolcs-megyei is van. A magyar nemzet husvétját az képeznék, ha a kivándorolt fiaiban feltámadna a haza iránti kötelességérzete és visszajönnének mind őseiknek a földjére.

Tolvaj cseléd. Klein József nyirbátori gazdálkodó nap-nap mellett tapasztalta, hogy értékesebb tárgyai eltűnnek. Maga és háznépe lesbe állt, mert biztosra vette, hogy a környék valamelyik állkulcsosa teszi nála hivatalosan tiszteletét. Tegnap délután Tóth Mária nevű cselédjét akarta a vigyázásban felváltani, de a kitűzött óránál hamarabb jött és csodálkozva látta, hogy a vigyázással megbízott cseléd a szekrényét kifosztotta és 370 koronáját ellopta. A tettes beismerte tettét.

Betörések. Pár nap alatt több betörés fordult elő városunkban. Tegnapra virradólag Rosenthal Vilmos kereskedésébe az udvarról állkulcsossal hatoltak be. Az ellopott pénz értéke tetemes. Előtte való nap a Prok Pál kirakatát és a Jozsika-féle házban levő bolt kirakatát fosztották ki. A két utóbbi eset tettesét a rendőrség Suták Sándor személyében kiderítette.

Gazdálkodók figyelmébe. A császárszállási répa- és árpaföldeket jövő hó 2-án adják bérbe, az erdőben visszamaradt farakásokat pedig 4-én és 5-én árverelik el.

Megtréftalt csendőrség. Nem országosan körözött lóköltő, vagy nótárius tolvaj követte el ezen stiklit, hanem a rendkívüli időjárás, amely eddig is sok meglepetést okozott. A helybeli csendőrség helyisége köztudomás szerint hajdan jó hírű kocsmá volt. A csendőrség beköltözésekor vízfestéssel átmeszelték a falakat, amely a kocsmá felirást teljesen befogta. Ennek dacára a napokban még is megesezt, hogy egy kékesi fuvaros csengős-bongós szekérével beállított az udvarra és a kocsisnak rendelkezni kezdett a lovak elhelyezésére nézve. Az atyafit az ott termelt csendőrök kiakarták tessékelni, aki elkezdett méltatlankodni, hogy akkor minek írják ki, hogy kocsmá. Utánna néztek a dolognak és csodálkozva látták, hogy előtte való éjjel a vízvezető csatorna megrepedt. A lefolyó víz tisztára mosta a falat, amelyen ökölnyi betűkkel viritott: Bor és sör mérés a pacsirtához.

Halálos szerencsétlenség. Rohodi tudósítónk írja, hogy ott tegnapielőtt egy ujonnan ást kut Dávid István kútmesterre rászakadt és a leomlott földréteg alatt a 7 gyermekes apa kiszorult. A talaj teljesen átvolt nedvesedve, amire ismerősei figyelmeztették is a kútmestert, aki 25 éves gyakorlatára hivatkozva azt meg nem fogadta, hanem kiásatta a kutat és a víz magasságának a megállapítása céljából létrán a fenékre ereszkedett. Ekkor következett be a szerencsétlenség, amelyért egyedül őt lehet okolni.

Állatorvosok gyűlése. Az állatorvosok ma egyhete országos gyűlést tartottak, melyen a szabolcsmegyei állatorvosok is részt vettek. Darányi és Andrassy miniszterek biztosították a kiküldötteket hathatós támogatásukról.

Zilahy társulatának új tagjai. Zilahy Gyula debreczeni színtársulata a nyári időnyét május hó 10-én kezdi meg Nyiregyháza — ez idén — 30 napra terjedő időnyét. A múltévi személyzet kedvező művészi előnyvel némi változáson ment át. A társulattól távoztak: Deési Alfréd, Lukács Juliska, Fóti Frida és Sarkadi Vilmos. Helyettük szerződötték Zilahy igazgató ugyancsak ezen szerepkörökre: Zsigmond Anna, Tallian László, Csáder Irén és Ligeti Lajos kitűnő művészeket, és Mártonfalvi György karmestert.

Csalás a jótékonyág nevében. A rendőrség figyelmezteti a közönséget, hogy az utóbbi időben több könyvügnök azzal az ajánlással ad tul a portékáján, hogy a tiszta jövedelmet a Gyermekvédő Liga kapja. A rendőrség kéri a közönséget, hogy ne hallgasson az ügynökökre, mert jótékonyági meséjükből egy szó sem igaz. Merészségükben annyira mentek, hogy a főispánnal is ezzel a mesével akartak „üzletet” kötni.

Kiöntött az Érfolyó. A mi Érfolyónk sok idő óta mossa keskeny medrét, de olyan hatalmas nem volt soha, mint napjainkban. Zavaros hullámai bőszen ostromolták a vasúti-úton épített hid lábait. A víz nem egyszer már a keresztgerendákat csapdosta. Szerdán váratlanul esett a magasság, amit az idézett elő, hogy az ár a szarvasszigetnél a töltésen kicsapott és a környéket 1½—2 méter magas vízszóval borította el. Kemecsén is napokon át vialságos volt a helyzet. A Lónyai-csatornán több helyen szivárgott a víz, csak az éjjel-nappali készenlétnék s a lakosság emberfeletti munkájának tudható be, hogy virágzó falvak nem lettek az árvíz martalékává. Most már mindenütt esik a víz-szin, mert a jégkérgétől megszabadult Tisza a sok vizet mind magába fogadja, és vezet lefelé az Alföldön lakók veszedelmére.

Agyongázolt ember. Kedden délután Rathy István thasi földbirtokos a patrohai vasúti állomáson árukat akart feladni. A rakodó állvány mellett állva nézte a tolatók munkáját, de vesztésre, mert egy kocsis oda szorította és mellkasát összetörte. Pár órai szenvedés után kiszorult a törekvő fiatal ember. Halálát-széleskörű rokonság gyászolja.

Jó tudni. A mezőrendőri törvény szerint minden birtokos március végéig tartozik fát lehernyözni. Ennek a rendelkezésnek a következtében a polgármester a mulasztók összeírását a napokban megkezdeti és azokra súlyos büntetéseket fog kiszabni.

A csordába és gulyába kihajtandó jószágok bejelentési határideje ápr. 15-ig tart. Minthogy a helybeliek alig jelentettek még be jószágokat, azt tartjuk, hogy ennek a rendelkezésnek fontosságát nem tulajdonítanak. Ezzel szemben közöljük, hogy ápr. 15-én után a falvakból is vesznek fel jószágokat és már eddig is számos előjegyzés történt.

Pármai ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha a kedves gyöngéd illattal ellátott szappanról tudjuk azt, hogy az arcot finomítja, üdíti, ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arcoké is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a nem származás pártolás céljából, hanem a saját érdekében fogja használni a kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 70 fillér, 3 darab 2 kor Késziti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Nyiregyháza Ruzsonyi Pál üzletében és Korányi Imre, Dr. Szopkó Dezső és Nagy Kálmán gyógyszer-táraitban. Ugyanott más kitűnő olcsóbb szappanaim is 20 fillértől kezdve kaphatók.

A tisztviselők a kik eddig az újságokban, memorandumokban mindig csak panaszkodtak és helyzetük javítását egyedül a kormányoktól várták, végre belátták, hogy a sok oldalról igénybe vet kormány támogatása nélkül az önségély alapjára kell helyezkedniök, ha égető sebeiktől szabadúlni akarnak. A tisztviselők egyetemes egyesülete, az Országos Tisztviselő Szövetség a mely Magyarország összes köz és magán-tisztviselőit egyesíti magában, tegnap egy rendkívül látogatott választmányi ülésen két régóta nélkülözött tisztviselői intézményt alakított meg. A korábban kiküldött takarékpénztári bizottság nevében dr. Hajdu Marcel beszámolt a bizottság eredményes munkájáról és előterjesztette a tisztviselői takarékpénztár szervezetét, hozzáfűzve, hogy a megalakulás anyagi részét a tisztviselők nagy érdeklődése és az eddigi ideiglenes részvényjegyzékek máris biztosították. A választmány élénk eszmecsere után az előterjesztést némi változtatásokkal elfogadta és a bizottságot a végleges alakítással megbízta. Ezután dr. Róz Jenő választmányi tag a betegsegélyező szakosztály alapszabályait terjesztette elő, a melyet a választmány általánosságban szintén elfogadott. A napirend harmadik pontja a helyi szervezetek alapszabályainak megállapítása volt. A választmány az eddig megalakult helyi-szervezeteket elismerte és részünkre ügyrendet állított össze. Dr. Dános Árpád főtitkár amaz óhajának adott kifejezést, hogy a szervezkedés nagy munkája ezek után teljes örövek megkezdődjék, mert most, hogy a tisztviselők beláthatják azt, hogy az önségély eszméjével milyen nagy eredményeket lehet elérni, hogy ne 15.000, hanem 100.000 legyen a Szövetség tagjainak száma, hogy így a tisztviselők érdekeinek előmozdítására még hathatósabban működhessék.

A Nap. A fővárosi zsurnalisztika valószínűs szenzációja A Nap, mely ma az ország legfüggetlenebb, legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap a közönség rajongó szeretetétől kísérve, egy csapásra hódította meg a szíveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak, s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. A Nap felelős szerkesztője; Braun Sándor. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Lengyel Zoltán, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Irodalmi főmunkatársa; Bródy Sándor. Belső dolgozótársai: Ábrányi Emil, Bródy Sándor, Cholnoky Viktor, Erdély Jenő, Feld Aurél, Gábor Andor, Hacsak Géza dr. Hajdu Miklós segédszerkesztő, Holló Márton dr. Kalmár Antal, Kemény Simon, Lengyel Zoltán, Nád Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Szép Ernő. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formában színekben s elevenességben új ez az újság. Valósággal zászlóvivője A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek és úgy politikai, mint újságírói sikerei óriási tényezővé tették. A Nap

hasábjain tükröződik a leghivebben a magyar közönség érzelmvilága. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő ujság a legolcsóbb is. Egy szám ára 4 fillér (2 kr.), előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek A Nap kiadó-hivatala (budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9. sz.) készséggel küld mutatványszámot.

A t. közönség szíves figyelmébe ajánljuk Preisz Bertalan (Korona-épület) posztó áruházát, a hol is a legújabb hazai férfi gyapju szövetek valamint a legdivat-sabb női costumoknak való kelmek kaphatók.

A MEGVÁLTÓHOZ.

Szelid fuvalom lengi a rónát át,
Szeliden zengi szánk a „Hozsanná”-t.
A feltámadt Mester a mennybe ment fel,
Itt hagyva a bűnös földet.
Hogy elvegye jutalmát majd odafenn.

Szelid érzés járja a szívünket át,
Szeliden zengi szánk a „Hozsanná”-t:
Isteni Megváltónk te feltámadtál
Drága tested, megkent tested!
Az örökös halálba nem maradtál.

Feltámadásod után negyven napig
Vezérelt és oktatód tanítványid:
„Elmenvén tanítványokká tegyetek
Minden népet és nemzetet”
S ha megtérnek megkeresztelkedjenek.

Parancsképen hangzott ez szent ajkadról
Azon hegyen, melyet az olajfákról
„Olajfák hegyé”-nek neveztenek el
Jeruzsálembeli népek,
Hová Megváltónk oly szívesen ment fel.

Nosza! menjünk az „Olajfák hegyé”-re,
Emlékezzünk Jézus urunk jelére:
„Elmenvén”... és tanítsunk mindeneket
Glóriával környékeztet
Jézusunkról, hogy ő merő szeretet.

Te hitetlen! ki a Jézust megveted;
Mert felebarátodat nem szereted.
Ne feledd el, hogy ő léged megváltott
Undok bűnűk fertelmétől
Az Atyának öntestével áldozott.

Szelid fuvalom száll érzésünkön át,
Szeliden emlékszünk oh Jézusunk rád.
Dicséretet mond nyelvünk az Istennek,
Ki szent Fiát mi érettünk.
Elküldé e földre Istenembernek.

Rohanó szélvész járja valónkat át,
Hadd zengjék mindörökké a „Hozsanná”-t.
Zugó szél és tűz jelével a Szentlélek
Töltse bé e kerek földet
S egyesítse szeretetben a lelkeket.

Nyiregyháza, 1907. március hó 29.

Lengyel József.

Közönség köréből.

Nyiregyháza, 1907. III/26.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Ismerve Tekintetes Szerkesztő urnak a közérdek iránt érzett mindenkorai jóindulatát, de meg ettől eltökélte tudva azt, hogy mennyire tisztelettel viseltetik minden egyes vallásfelekezeti iránt; tiszteletteljesen kérem, szíveskedjen legközelebb megjelenő b. lapjában a tekintetes főkapitány ur szíves figyelmét felhívni azon körülményre, hogy a szentesített törvény X §-a értelmében a vasárnapi munkaszünet betartására szigorubb felügyelet tartson. Mert ha még mellékutcaiban a szatócok egész vasárnap s ünnepeken át nyitott ajtók mellett szabadon árulnak, a nyitott ajtók mellett szabadon árulnak, a nyitott ajtók mellett még nem botránkozna meg a tisztesség polgár, de amikor a piac kellő közepén, közvetlen a katolikus templom szomszédságában egész vásár, s ünnepeken át nyitott ajtók mellett szabadon árulnak reggeltől estig s az üzlet előtt akkor, amidőn a katolikus templomban az istentisztelet tartatik, szekér-

számra pakoltatják szalmába az árut, s ott a szemét halomra gyülik. Na hát ez nemcsak a katolikus hívőknek megbotránkoztatására szolgál, hanem minden tisztességes s jóízű ember eziránt felháborodik, mert hiszen ha ezen törvénycikk, amely a munkaszünetről szól, kihat az összes kereskedőkre, miért ne respectálná azt éppen az az egy kereskedő, akinek az üzlete közvetlen a katolikus templom mellett van; vagy talán ennek külön törvényt alkotott a jelen független kormány?

Ismételten tiszteletteljesen kérem, szíveskedjen ezen levelem tartalmát t. főkapitány ur figyelmébe ajánlani s maradtam Tek. Szerkesztő urnak köszönetet mondva, kész hiva teljes tisztelettel

Egy polgár.

E rovat alatt bármilyen felszólalásnak készséggel adunk helyet, de a felelősség a beküldőt terheli.

KÖZGAZDASÁG.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság most tartotta meg évi rendes közgyűlését Csekonics Endre gróf elnöklésével. Az igazgatóság 1906 üzletéről igen kedvező mérleget terjesztett a részvényesek elé. Az évi összes nyereség 3.827.635 korona 32 fillért tett ki. A tüzbiztosítási üzlet kielégítő eredménnyel folyt le, a jégüzlet is némi lényegtelen nyereséget hozott; az életbiztosítási üzlet pedig, melynek fejlesztésére a társaság újabb különösen nagy munkát és gondot fordít, amellé, hogy most is, mint mindig haszonhajtónak bizonyult új szerzetekkel jelentékenyebben gyarapodott, mint bármikor. Minthogy a társaság életbiztosító üzleti kövés kivételével mind magyar földön létesíti, méltán emelte ki az igazgatóság jelentése az anyagi sikeren azt az erkölcsi mozanatot is, hogy a társaság a nemzet egyesének anyagi létbiztoságát a maga módja szerint nem kismértékben mozdította elő. A társasági tőkék szilárd értékben lévén elhelyezve, a politikai viszonyok hátrányos hatását árfolyam tekintetében alig érezték meg s kellő jövedelmüket meg hozták. Az ekkép elért össznyereségből az allapszabályszerű levonások, bőséges tartalékolások, valamint minden egyes egész részvénynek 400 kor. évi évi osztalékban részesítése után 1, 426, 198. korona 07 fill. marad rendelkezésre. Ezt a felesleget a közgyűlés az igazgatóság javaslatához képest, részint a külföldben is telyes erejű tartalékok még további gazdagítására és értéktelése, részint pedig a társaság tisztviselőinek, nemkülömben ügynökeinek javára szolgáló alapok növelésére s még egy újabb alkotására fordította. Jótékony és hazafias, kivált magyar irodalmi közcélokra a társaság szokott bőkezűségével adakozott. Az osztalékot a társaság pénzért már héttö óta fizeti.

A társaság helybeli képviselője a Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesületnél van, a hol a biztosítás minden ágára vonatkozólag készséggel nyújtanak felvilágosítást.

Szerkesztői üzenetek.

Jóünnepelt kívánunk előfizetőinknek, munkatársainknak és minden jóakaróknak.
„Kezdő” Nagykálló. Nem közölhető.

Phönix. Csak gyakorolja szorgalmasan, fog még jól teremteni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
SCHLICHTER GYULA.

Nyilt-tér.*

* Én alólírott ezennel, kijelentem, hogy az ipartestületi előjárásági tagságról ezennel lemondok. Lemondok pedig azért, mert a jelen viszonyok között nem látom, hogy e szép és hatalmas testület elérhesse azt, a mit elérnie kellene.

Kéry József.

* E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hirdetések.

313—1907. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti V. ker. kir. járásbíróóság 1905. Sp. IX. 967/3. számú végzése által Auer és Kisfalvi bpesti cég végrehajtató javára Schönberger Ferencné nyiregyházi lakos ellen hátr. 50 korona tőke, és eddig összesen 11 kor. 64 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 10- és felülfoglalt és 1072 koronára becsült boltberendezés és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir. járásbíróóság 1907. V. 381. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Nyiregyházán, alperesnő Körte-utcai lakásán leendő eszközésére 1907. évi április hó 5-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. § ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyházán, 1907. évi március hó 24. napján.

Oláh Gyula kir. bir. végrehajtó.

Legkedveltebb különlegességi répvágók, szecskavágók, stb. takarmányozó gépek

valamint mindennemű gazdasági gépek, műszaki cikkek és malomberendezések előnyös feltételek mellett beszerezhetők és raktáron is találhatóak

LICHTMAN VILMOS cégnél

ki birtok eladási és bérbeadási ügyvitelket is eivállal.

Főüzlet: Nyiregyházán Gróf Károlyi-téren.
Fióküzlet: Mátészalkán.

MODERN

VÁROSI LAKÓHÁZAK
VIDÉKI KASTÉLYOK stb. számára.

ÉPÍTÉSI TERVEK

Nyiregyháza Pavlovits
Városház-utca II. Károly
Debreczen Károly
Kossuth-utca 26. műépítésznél.

KOHN SAMU

szobafestő és mázoló

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Elvállal minden e szakmabeli épület, templom, szoba, fa és vasnemű szakszerű festését és mázolását a leg-egyszerűbb valamint legdiszesebb kivitelben.

Különleges faerezések.

Hirdetménye

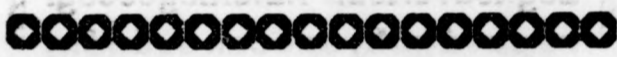
Szabolcsi Agrár Takarékpénztárnak

az 1907. évi március hó 17. napján tartott rendkívüli közgyűlésen hozott határozatok értelmében:

A Szabolcsi Agrár Takarékpénztár részvénytársaság értesíti részvényeseit, hogy a Nyiregyházi Gazdasági és Kereskedelmi Hitelintézet részvénytársaság a fenti napon tartott rendkívüli közgyűlésen cégét Szabolcsi Agrár Takarékpénztár részvénytársaságra változtatta. Egyidejűleg kimondotta a közgyűlés, hogy a 600.000 korona alaptőkét 1.500.000 koronára emeli fel, mely 7500 drb ujonnan kibocsátandó 200 koronás teljesen befizetett részvény kibocsátása által áll elő. A részvények bemutatásra szólnak és a társaság cégjegyzésével és folyószámmal láttatnak el. Minden részvényhez egy szelvényiv csatolódik 16 szelvényivel.

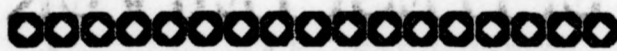
A cégváltozás előtt kibocsátott régi részvények a szelvényivekkel együtt 1907. május hó 1-től 1907. december 31-éig díjmentesen cserélhetők ki az ujonnan kibocsátott részvényekkel és 16 drb. szelvényből álló szelvényivel. 1907. december hó 31-ike után a kicserélésért minden részvény után 2 korona díj fizetendő.

Az igazgatóság.

Eladók.

A néhai Király József berkeszi és thassi gazdaságában, több béres és igásló szekér minden felszereléssel, ló szármok, ekék, boronák, elevátoros cséplőgépek hozzávalókkal, több vetőgép, répavágók, répazúzó, kaparógépek, trieörök, járgány, füllesztő kazán káddal, nagymennyiségű szármok.

ÉLŐKERÍTÉS

Gleditschia. élősövény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70-80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pinczébe tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok sodronyszövetet, a legtükéletesebb gyártmányt, olcsóbb 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb dísz, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2-300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtiszta, duggyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40

holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, NAGY-KÁGYA.

Levelezés minden nyelven.

A Magyar Védő-Egyesület
védjeggyével ellátott

SOROMPÓ

szivarka hüvely
legjobb hazai gyártmány
kizárólagos főraktára:

Stern Emánuel Fia
utóda
nagyfőzsdéjében.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak
mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL
Nyiregyházán,
Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Uj találmány!

Hazai ipar!

Aranyéremmel és diszoklevéllel több ízben kitüntetve.
Telefon 125. sz. Alapított 1869. évben. Telefon 125. sz.

Tengely nélküli csapágyas eketalyiga, önműködő pormentes kenő szerkezettel.

Bármennyire elhasznált eketalyigákat, ezen rendszerre teljesen ujonnan átalakítok darabonként 14 koronáért. Ekék s egyéb gazdasági eszközök és gépek javítása, valamint ujonnan a legjutányosabb árakon. Fúrott kutak építése bármilyen kaliberű csövekkel.

Erő és kézi szivattyúk, vízvezeték és fürdők szerelését a legnagyobb szakértelemmel eszközölöm. Kivánatra költségvetéssel készséggel szolgálok.

Szilágyi Mihály ekegyára és turott kut építési vállalata
Nyiregyházán.

Allandó raktár
gyászkalapokban.

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő- és kalapáruháza

Selyem, szövet és
mosó blousokban
állandó nagy raktár

**A tavaszi
ujdonságok**

RÓZSA

megérkeztek.

Selyem, szövet és
mosó blousokban
állandó nagy raktár

L A J O S utóda

Szolid és jutányos árak!

Allandó raktár
gyászkalapokban

Első Magyar Általános Biztosító Társaság Budapest.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

KIADÁSOK. Negyvenkilencedik évi zárszámla 1906. január 1-től december 31-ig.		BEVÉTELEK.		VAGYON.		Mérleg-számla 1906. december 31-én.		TEHER.	
		K	f.	K	f.	K	f.	K	f.
I. Tűzbiztosítás.				I. Tűzbiztosítás.					
Kifizetett károk és költségek 9002563 03				Az 1905. évről áthozott készp.-díjtartalék				Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak- és bankoknál	
le: viszontb. károk és költs. 3451801 55	5550761 48			a viszontbiztosított rész levonása után	6000000			Értékpapírok:	5519948 75
Függőben maradt károk tartaléka	606249 59			és minden megterhelés nélkül				a) 3366000 kor. n. é. Magy. földhit. int. 4 ¹ / ₂ -os korona ért. záloglevél á 96 25	3239775
Szerzési költségek a viszontbiztosít. rész utáni bevétel levonásával	1131206 81			Tűzbiztosítás után bef. díjak 17719318 16				b) 4919000 kor. n. é. Pesti hazai első takarékpénztár egyesül. 4 ¹ / ₂ -os záloglevél á 96 75	4759132 50
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	278228 39			lev.: törleszt. díjak 2030630 36				c) 2979000 kor. n. é. M. lezámlító- és pénzváltó-bank 4 ¹ / ₂ -os záloglevél á 97	2889630
Postabérek	114949 55			viszontb. díjak és	10078875 82			d) 1740000 kor. n. é. Kisbirt. országos földhitelint. 4 ¹ / ₂ -os záloglevél á 96 50	1679100
Adakozások közhasznú célokra	15650			" díjrészl. 5609811-98 7640442-34	530936 09	16609811 91		e) 130000 k. n. é. Kisbirt. orsz. földh. 5 ¹ / ₂ z. l. á 100	130000
A tűzbizt. üzletet terhelő igazgatási költs.	1265519 81			Az 1905. é. függőben maradt károk tartaléka				f) 250000 kor. n. é. Magyar általános takarékpénztári 4 ¹ / ₂ -os záloglevél á 97 50	243750
Behajthatatlan követelések leírása	16500 71							g) 248000 kor. n. é. Temesvári első takarékpénztár 4 ¹ / ₂ -os záloglevél á 100	248000
A köv. évek készp.-díjtart. a viszontb. rész levonása után és minden megterh. nélk.	6000000	14979066 34		II. Szállítvány-biztosítás.				h) 250000 k. n. é. Aradi pol. t. pénzt. 5 ¹ / ₂ z. l. á 98 50	246250
II. Szállítvány-biztosítás.				Az 1905. évről áthozott készp.-díjtartalék				i) 7956 drb Magy. Franc. biztosító r.-t. részv. á 200	1591200
Kifizetett károk és költségek 279371 40	61424 19			a viszontbiztosított rész levonása után	100000			j) 900 drb Bécsi élet- és jár. bizt. int. részv. á 770	693000
le: viszontb. károk és költs. 217947 21	62593 99			és minden megterhelés nélkül				k) 649 drb Bécsi biztosító társasági részv. á 470	305030
Függőben maradt károk tartaléka	18995 57			Szállítványbiztosítások után bevett díjak				l) 997 db Hazai ál. bizt. r. t. elsőbbségi rész á 200	199400
A szállítvány-biztosítási üzletet terhelő szerzési és igazgatási költségek	100000	243013 75		532497 28				m) a fenti értékp. stb. után az év végéig esed. kamat	270794 37
A köv. évek készp.-díjtart. a viszontb. r. levonása után és minden megterh. nélk.				lev.: törleszt. díjak 20227 69				Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:	16495061 87
III. Jégbiztosítás.				viszontbiz. díjak 413853 99 434081 68	98415 60			a) 1180000 kor. n. é. Kisbirt. országos földhitelint. 4 ¹ / ₂ -os záloglevelei á 100	1180000
Kifizetett károk és költségek 2004786 65	700223 45			Az 1905. é. függőben maradt károk tartaléka	75006 04	273421 64		b) 410000 kor. n. é. Egyesült bpesti fővár. t. pénzt. 4 ¹ / ₂ -os záloglevelei á 100	410000
le: viszontb. károk és költs. 1304563 20	6146 36							c) Ezen értékp. után az év végéig esedékes kamatok	21925
Függőben maradt károk tartaléka	236545 63			III. Jégbiztosítás.				"Ormódi Ormódy Amélie alapítvány" értékei:	50600
A jégbizt. üzletet terh. szerz. és igazg. költs. a viszontb. r. utáni bevétel levon.	45853 14			Az 1905. évről áthozott készp.-díjtartalék				a) 50600 k. n. é. Kisb. orsz. földh. 4 ¹ / ₂ z. l. á 100	50600
Bélyegilletékek	3438 02			a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	155000			b) az év végéig esedékes kamatok	379 50
Behajthatatlan követelések leírása	519287 86	1511494 46		Betörésbiz. után bevett díjak 236388 74				Első magyar általános biztosító társ. "Tűzoltók segélyalapja" értékei,	76218 49
A köv. évek készpénz díjtartaléka				lev.: törleszt. díjak 30842 07				letétben a m. kir. állampénztárban	3742943 89
IV. Betörés elleni biztosítás.				viszontbizt. díjak 109351 08 140193 15	96195 59			Leszámlított és visszleszámlított váltók	3450434 04
Kifizetett károk és költségek 19636 04	9800 75			Az 1905. é. függőben maradt károk tartaléka	4393 57	255589 16		A társaság házaai Bpestben, Pozsonyban, Kolozsvárott, Szolnokon és Temesvárt (leszámlás alatt)	3450434 04
le: viszontb. károk és költs. 9835 29	8354 77							Különféle adások:	2560146 02
Függőben maradt károk tartaléka	37110 35			V. Egyéb bevételek.				a) Pénzkészlet és maradványok a képviselősegeknél	1749222 05
A betörésb. üzletet terh. szerz. és igazg. költs. a viszontb. rész utáni bev. levon.	200000	255565 87		Beváltott szelvények után, valamint egyéb befolyt kamatok és árfolyamnyereség eladott értékp. és idegen pénznemek után	975340 93			b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	810923 97
A köv. évek készp.-díjtart. a viszontb. r. levonása után és minden megterh. nélk.				Társasági házak tiszta jövedelme	127790 34	1103131 27		Jégbiztosítási osztály folyószámlán	285755 07
1906. évi nyereség		2820967 41						Központi pénzkészlet	188138 33
		19810107 83				19810107 83			33971550 96

II. ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.

BEVÉTELEK. Negyvennegyedik évi zárszámla 1906. január 1-től december 31-ig.		KIADÁS.		VAGYON.		Mérleg-számla 1906. évi december 31-én.		TEHER.	
		K	f.	K	f.	K	f.	K	f.
Bevétel.				Kiadás.					
A múlt évből áthozott díjtartalék			96099505 79	Törlesztett kötvények díja	993413 12			Értékpapírok	90609160
Befolyt díjak: ez évben kiáll. kötv. után	2307266 62			Visszaváltott kötvényekért	1596061 81			1740200 kor. n. é. magy. kir. 4 ¹ / ₂ -os koronájár. 95 kor. 95 fill.-el	1669721 90
az előbbi években kiáll. kötv. után	15543080 74			Halálesetek után kifizetett karösszeg	3642523 40			618840 kor. n. é. magyar földhit. 3 ¹ / ₂ -os záloglev. 87 k. 75 fill.-el	5693571
a biztosít. tőke emelésére ford. nyer.	77244 67			Lejárt kiházasítási tőkékért	3172899 83			15258000 k. n. é. m. földhit. 4 ¹ / ₂ -os talajjav. és szab. z. l. 95 k. 75 fill.	14609535
	17927592 03			Kiházasítási biztosításoknál haláleset következtébeni díjvisszatérítés	71943 10			15446500 k. n. é. magy. földhit. 4 ¹ / ₂ -os kor. záloglev. 96 k. 25 fill. el	15060045
Illetékek	363236 14	18290828 17		Függőben lévő károk és díjvisszat. tart.	724471 63			10222400 k. n. é. pesti m. keres. bank 4 ¹ / ₂ -os kor. záloglev. 97 kor.-ral	9915728
Kamatjövedelem		4325635 31		Függőben lévő kiházasítási tőkék tartaléka	330182 26			6613000 kor. n. é. kisbirt. orsz. földh. 4 ¹ / ₂ -os záloglev. 100 kor.-ral	6613000
Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka	637693 08			Evjáradékokért	457141 03			6974100 k. n. é. m. orsz. közp. t.-pénzt. 4 ¹ / ₂ -os z. l. (ápr.) 96 k. 50 fill.	6730006 50
Múlt évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	269261 56	907054 58		Viszontbiztosítási díjak	599195 05			494100 kor. n. é. magy. orsz. közp. t.-pénzt. 4 ¹ / ₂ -os z. l. (júni) 96 k.	474336
		120123023 85		Bélyegkeért	333246 23			991000 kor. n. é. magy. orsz. közp. t.-pénzt. 4 ¹ / ₂ -os z. l. 100 kor.	991000
				Postad., nyomtatv., írod. bér, uti s e. költ.	975682 95			6159100 k. n. é. egyesült bpesti főv. t.-pénzt. 4 ¹ / ₂ -os z. l. 96 k. 75 f.	5959219 50
				Tiszti fizetések	288421 08			585000 kor. n. é. belvárosi t.-pénzt. 4 ¹ / ₂ -os záloglev. 100 kor.-ral	585000
				Adóért	34312 42			4017000 k. n. é. pesti hazai első t.-pénzt. egy. 4 ¹ / ₂ -os z. l. 96 k. 75 f.	3886447 50
				Orvosi díjakért	177392 04			5230000 kor. n. é. magy. jelzáloghitelb. 4 ¹ / ₂ -os zálogl. 97 koronával	5218600
				Szerzési- és díjbehajtási költségek	1280588 39			370000 kor. n. é. magy. jelzáloghitelbank 4 ¹ / ₂ -os zálogl. 100 kor.	370000
				Behajthatatlan tartozások leírása	39593 88			Beszterezabánya-bre ovi és piski-vajdahunyadi vasuti els. kötvény	1331572 42
				Kisorsolt biztosítások tartaléka	8000			440000 k. n. é. egyes. államadósság 4 ¹ / ₂ -os ezüstj. (ápr.) 100 kor.	440000
								60000 k. n. é. egyes. államadósság 4 ¹ / ₂ -os papírj. (febr.) 100 k.	60000
								7920000 k. n. é. triest parenzei, é. vasut 4 ¹ / ₂ -os els. kötv. 99 k. 90 f.	7922070
								1490000 k. n. é. "Rudolfsbahn" államadós 4 ¹ / ₂ -os kötv. 99 k. 40 f.	1481060
								1000000 k. n. é. Wiener Verkehrs Anlagen-Anleihe 4 ¹ / ₂ kötv. 99 k. 50 f.	995000
								417300 Lire olasz 5 ¹ / ₂ -os járadék és kamata	402782 33
								Tűzoltók esop. értékp. : 20580) k. n. é. m. k. 4 ¹ / ₂ -os kor.-j. 95 k. 95 f.	197465 10
								1906. é. é. esedékes kamatok	799630 17
								Jelzálog-kölcsönök	262859 18
								Kötvény kölcsönök	10505354
								Viszontbiztosítási kötvény-kölcsönök	8422 74
								A központ tartozása folyó számlán	2787213 92
								Pénzkészlet és maradv. a képviselősegek- és viszontbizt. intézeteknél	3576952 73
									10854952 99
									10854952 99

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság Igazgatósága:

Róna Márk, osztályfőnök. Steiner Jenő, könyvvivő. Bárányosi Frigyes. László Zsigmond. Ormódy Vilmos. Gróf Zichy Nándor. Szende Károly, igazgató.
A jelen zárszámlát és mérleget meg vizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott évek szerinti közzétételnek és azok egyes részeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőknak találta. Budapest, 1907. évi március hó 1-én.
A felügyelő-bizottság: Berzeviczy Albert. Burchard-Bélaváry Konrad. Hajós József. Németh Titusz. Bárányosi Frigyes. Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesületnél van.

Fontos, Fontos igen

Fontos!!

Akar tányért, csészét, poharat, teás, étkező gyümölcs, téstás, boros készletet.

Akar legfinomabb czinstal, alpaca kés, villa, kanalat, tálcát, zománczozott főző edényt.

Akar csinos gyermek ruháskát, kötényt, matróz sapkát, kalapot czipőt.

Akar finom, divatos, patent gyermekharisnyát, fél harisnyát, keztyüt zsebkendőt.

Akar fiucska kötényt, csinos öltönyt, nyári tricót.

Akar egész jó minőségű női és férfi harisnyákat, reggeli czipőt, ezérna és bőr keztyüt, zsebkendőt.

Akar legjobb divatos férfi inget, gallért, kézelőt, hozzávaló gombokat, nyakendőt, séta botot.

Akar finom eső- és napernyőt, utazó bőröndöket, kosarakat.

Akar husvéti feeskendőt, illetszereket, himeseket.

Akar gyermek kocsit, reform széket és gyermek játékokat,

ugy forduljon kérem az Első Nyiregyházi Bazarba, hol még több eféle áru mesés olesó árakban kapható

DEUTS J.

Iskola-utca I. Hibján Sámuel utódai előtt.

BUDAPESTEN
AZ EGYETLEN
FÜGGETLEN
ELLENZÉKI

nagy napilap
„AZ UJSÁG”

Előfizetési ára:

Egész évre 28.— K
Félévre 14.— ”
Negyedévre 7.— ”
Egy hónapra 2.— ”

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VII. Rákóczi-ut 54.

Hirdetések

jutányosan felvétet-
nek a kiadóhivatal-
ban Iskola-utca 3.

HUSVÉTI PÁSZKA!!

Friss és különböző minőségű pászka és pászka-
liszt kapható

MOHR és KLEIN

pászkasütődéjében Zöldség-tér 6.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb
butoráruháza

Nyiregyháza a Törvényszék mellett.

Raktáron tartok a legmodernebb
stilü ebédlő és háló szobákat saját
készítményű kárpitozott butorokat,
ugymint ebédlő divánok és salon gar-
niturákat a legujabb kivitelben és leg-
jobb minőségben jutányos árak és
potos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség bártfogását kérve
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Nagy díjpályázat.

Hogy cégünkre, áruink jóságára a nagyközön-
ség összes rétegének figyelmét felhívjuk, elhatároztuk,
hogy egy általános

nagy díjpályázatot

rendezünk olyképp, hogy abban hazánk összes lakói
részt vehetnek minden fáradság és költség nélkül.

Cégünk ötven élő magyar kitünőségnek, ugy-
mint: színésznő, énekesnő, színész, író, festő, zene-
szerző, szobrász, stb. nevét és születési évét, hó-
napját és napját borítékba zárva és lepecsételve

Cottely Géza dr. kir. közjegyző urnak,

(lakik Budapest, VIII., József-körut 2.)

megörzés végett átadott minden egyes borítékra
egy-egy értékes nyereményt, összesen tehát

ötven nyereményt,

köztük nagyon értékeset is jegyeztünk fel és pedig:

1. díj 300 korona aranyban.
2. „ 1 grammofon 6 drb lemezzel.
3. „ 1 fonograf 6 drb lemezzel.
4. „ 1 kitünő hegedű, tokban.
5. „ 1 kitünő harmonika.
6. „ 1 igen finom fuvola.
7. „ 1 kitünő citera.
8. „ 1 kitünő ariston 10 hangjeggyel.
9. „ 1 kitünő intona 10 hangjeggyel.
10. „ 1 madárutánzó.

és még negyven darab igen érdekes nyereménytárgy.

Azok a pályázók, kiknek születési éve, hó-
napja és napja az ötven kiválasztott kitünőségünk
bármelyikének születési idejével teljesen egyezik,
azon nyereményre tarthat igényt, amely nyeremény
a lepecsételt borítékokra jegyezve van.

Akik tehát a pályázatban résztvenni óhajtanak,
nem kell mást tenniök, mint pontos címüket és szü-
letési évüket, a napot egy levelezőlapra írva lehető
leggyorsabban hozzánk beküldeni és pedig azért,
mert az esetben, ha több pályázó születési napja
egyezik, ugy az részesül előnyben, kinek teletele
előbb érkezett be, amit a postabélyeg kelte bizo-
nyítani fog. Az ötven kitünőségnek születési ideje

1841. január 1-től 1890. december 31. közt váltakozik.

A pályázatok beküldésének határideje 1907. áp-
rilis hó 25-ike, a pályázat eredmények kihirdetése
és a díjak kiosztása 1907. május hó 2-án lesz esz-
közölve.

Hazafias tisztelettel

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyárosok. Nagy zongora-
raktár és zongorakölcsöző intézet. Az összes
létező hangszerek dusan felszerelt raktára.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 36. szám.

Árjegyzék mindenféle hangszerekről bérmentve és ingyen.

Rheuma

A legmelegebb és legjobb gyógyhatású kénes hévforrások az egész kontinensen szükséglet szerint mérsékelve, (38—40 C° fok) hévvizzel 6 tükörben és 15 porcellánkádban

Köszvény**Stubnya fürdő**

t. f. m. 518 mtr. t. f. m.

Gyógyszertár, vonat, posta és távirda állomás helyben.

Budapest-Ruttkai fővonalon.

Javalatok izületi és izomrheuma megbetegülésnél: ischias, köszvény, neuralgia (idegbántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, Ekcema, Prurigo, Psoriasis.

Egész éven át nyitva.

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkurák, porcellán-, kád- és tükörfürdők, pakolás, izzadási kurák, villanyozás, massage, uszoda és hidegvíz gyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tatrahegység egyik remek fensíkján és így megbecsülhetetlen mint légyógyhely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló ételmezés. Saját fürdőzeneke, lawn — tennis. Allandó előkelő uri közönséggel.

Fürdőorvosok:**Bollemánn János dr.**

megyei tb főorvos.

Jakobovits Mór dr.

Előidény: július 1-ig. Utóidény: augusztus 20-tól 50 % engedmény.

**Magaslati
gyógyhely**

Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az

Igazgatóság.**Hidegvíz
gyógyintézet****Tavaszi újdonságok**

női divatszövetekben,
blous-selymekben,
blous-zefirekben, delé-
nekben rendkívül nagy
választékban érkeztek
Ungár Lipót divatruházába
Nyiregyházán.

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete
Nyiregyházán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőim-
mel közölni, hogy a tavaszi posztók **uri
öltönyökre** nagy mennyiségben a legújabb
mintájú és legjobb minőségben megér-
keztek, melynek megtekintésére tisztelt
vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel **Guttman Henrik.****CLAYTON & SHUTTLEWORTH**

Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, borenák, sorvetőgépek, Planet jr.
kapálók, szecs kavágók, répavágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
szél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minder
egyéb gazdasági gépek.

Képvislete Nyiregyházán

Májerszky Barnabás

gépgyárosnál.

Saját termésű sóstó-szőlőtelepi kitünő**fajborait**

literes palackokban kimérve és házhoz szállítva ajánlja

Róth Ferenc termelő.

Megrendelhető Nyirfa-utca 3. szám alatt.

Telefon szám 135.

Meghívó.

**A Szabolcsi Agrár Takarékpénztár
részvénytársaság igazgatósága**

a részvénytársaság részvényeseit 1907. évi április
hó 6. napján délután 2 1/2 órakor Nyiregyházán,
az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az alaptőke fel-
emelésének keresztülviteléről.
2. A részvénytársasági alapszabályok, 1., 10.,
11., 12., 14., 15., 16., 17., 19. §-ainak megváltoz-
tatása, módosítása, illetve törlése.
3. Az igazgatóság lemondásának bejelentése és
a módosított alapszabályok értelmében elnökség,
igazgatóság, igazgató-választmány választása.
4. A felügyelő bizottság lemondásának bejelen-
tése és a módosított alapszabályok értelmében új
felügyelő bizottság választása.

A közgyűlésen való részvételre az alapszabályok
13. §-a értelmében az jogosult, aki részvényeit, vagy a
befizetésről szóló elismorvényeit a közgyűlés előtt három
nappal az e célra ezennel kijelölt Magyar Jelzálog Hitel-
bank, Magyar Agrár és Járadékbanknál Budapesten, Kis-
várdai Takarékpénztárnál Kisvárdán, vagy az intézetnél
Nyiregyházán leteszi.

Lokomobilok, gőzcséplőgépek, benzinmotorok, aratógépek, talajmivelő eszközök, teljes malomberendezések, stb. stb.

kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérigénynöksége, BUDAPEST.

Nyílt levél

szegény és gazdag építetőkhoz egyaránt.

A legkitünőbb tetőfedő anyag manap a

hornyos tetőcserép

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt. Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet. A vele való fedés nem drágább a közönséges faszindelyénél és minden vályogfal elég erős nekik.

Az a tetőszék, mely faszindely alá készült, teljesen megfelel. A fedőmunkát a gyár távolabb vidéken is elvállalja, ha legalább 300 négyszög-méter területről van szó és ez esetben a tetőnek jó minőségeért teljes jótállást vállal. A cserépnek ára ezrenként Beregszász állomáson vagonba rakva 72 korona; a cserepezési munkával együtt 78 korona, de adagotok és malter nélkül. Egy négyszög-méter tehát kerül körülbelül egy korona 50 fillérbe, a cserepező munkájával együtt, de persze szállítási díj nélkül. Egy négyszög-méter területen 16½ darab fekszik. A lécezés 30 cm. távolságban eszközölendő. Egy egész vagonnak a szállítási díja Nyiregyházig 40 korona. Egy vagonba 5400 drb. rakható és a gerinczeserép. A faszindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, de a bádóg ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádógtetőnek a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádóg sokkal drágább — a fekete bádóg gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtté.

Tűzbiztonságt tekintetében a bádógot, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmulja. A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a faszindely és bádóg teljesen ki van szorítva. A gerinczeserépnek darabja 30 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab. Az ávegyszer bádógablak helyébe 2 kor. 50 fillér. Nagyon kérem az intelligensebb t. e. közönséget, különösen a falukban a tisztelendő urakat, bírákat, jegyzőket, világosítani a föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzveszél a fél falu pár óra alatt rabja lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel

Kont Manó

alagsó- és gőztéglagyára BEREGSZÁSZ.

Képviselők, viszontelárusítók kerestetnek, fakereskedők, építési vállalkozók vagy építőmesterek személyében.

Köszön, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDL EMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja új Viktoria sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül, répa, szecsavágóit és gőzcséplő gépeit.

Telefon 140.

Telefon 140.

Nyomtatványokat

csinos, izléses és szakszerű kivitelben készít

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája

— Nyiregyháza, Városház-épület. —

Eljegyzési kártyák, esküvői meghívók
remek kivitelben.

Uj üzlet!

Stern Sándor

női és férfi divat üzlete

NYIREGYHÁZÁN, Pazonyi-utca 2. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Nyiregyháza Pazonyi-u. (Rózsa Lajos női felöltő áruházának tőzomszédságában) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

uri és női divat üzletet

nyitottam.

Állandó nagy raktárt tartok uri és női fehérneműket, nyakkendők, zsebkendők, keztük, harisnyak, esipkék, szalagok, fűzők, kézimunka, szappan, illatszerek, pipere cikkek. Menyasszonyi koszorók, fátjol, belépő, gyermek kelengyék, kész blous, szoknya és kötényekben. A tavaszi idény beálltával a legújabb divatu napernyők a legnagyobb választékban lesznek raktáron.

A helybeli piacon sok éven át szerzett tapasztalataim alapján reményelem a n. é. közönség bizalmát úgy a legjobb minőségű áruim, mint a legolcsóbb szabott árak által kiérdemelni.

Meg nem felelő árukat a legnagyobb készséggel vissza veszem. Vidéki megrendeléseket legnagyobb pontossággal eszközök.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogásába ajánlva magamat

Szolgálatkész tisztelettel

Stern Sándor,

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2. sz.